

GDAŃSK

**RAPORT
Z REALIZACJI
PROGRAMU
OPERACYJNEGO
ZDROWIE
PUBLICZNE I SPORT
ZA 2017 ROK**

**+ II. PROGRAM OPERACYJNY
ZDROWIE PUBLICZNE I SPORT**

SPIS TREŚCI

---

str. 4 **WPROWADZENIE.** Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus wraz z Programami Operacyjnymi są nadrzędnymi dokumentami strategicznymi stanowiącymi podstawę do zintegrowanego, długofalowego zarządzania rozwojem Gdańska. Niniejszy raport stanowi podsumowanie podjętych w 2017 r. przedsięwzięć wpisujących się w realizację ustalonych priorytetów rozwojowych i służących osiągnięciu celów operacyjnych w Programie Operacyjnym Zdrowie Publiczne i Sport.

str. 6 W pierwszej części raportu zaprezentowane zostały **FAKTY I LICZBY** odnoszące się do wybranych zagadnień związanych ze zdrowiem publicznym i sportem w Gdańsku.

str. 8 W kolejnej części raportu scharakteryzowano **KLUCZOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W 2017 ROKU**, które ze względu na stopień trudności organizacyjnych oraz spodziewane wysoce wymierne efekty, jakie przyniesie ich wdrożenie w sferze zdrowia publicznego i sportu w Gdańsku, zostały uznane za warte wyróżnienia. W opisie działań zaznaczone zostały również nawiązania do wskazanych w Strategii Rozwoju Miasta priorytetów strategicznego rozwoju – czyli wspólnie wypracowanych wartości, na których należy budować przyszłość Gdańska.

str. 14 Zasadniczym elementem raportu jest zestawienie **DZIAŁAŃ PODJĘTYCH W 2017 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH** Programu Operacyjnego Zdrowie Publiczne i Sport. Wyszczególnienie przedsięwzięć podjętych przez Miasto ukazuje, w jaki sposób realizowane są poszczególne cele operacyjne wskazane w obszarze zdrowia publicznego i sportu. Warto zaznaczyć jest fakt, iż szereg podjętych inicjatyw służy osiągnięciu celów operacyjnych z zakresu kilku Programów, co odnotowano (za pomocą ikon reprezentujących Programy) jako powiązania horyzontalne.

str. 42 **KOMENTARZ KOORDYNATORA** to podsumowanie doświadczeń wynikających z zarządzania wdrażaniem Programu Operacyjnego. Koordynator wskazuje zarówno kwestie, które w największym stopniu przyczyniły się do osiągnięcia celów operacyjnych, jak i wyzwania, jakie stoją przed realizatorami założeń Programu w nadchodzących latach.

str. 43 Na końcu raportu, w formie tabelarycznej zaprezentowano jakościowe i kontekstowe **WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH**. Wartości wskazane za lata 2012–2017 umożliwiają dokonanie analizy zmian, jakie zaszły w wyniku wprowadzonych działań oraz poprzez wspieranie wybranych kierunków rozwojowych.

WPROWADZENIE

Dokumenty strategiczne Gdańska

Strategia Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus oraz jej integralna część, jaką jest dokument **Gdańsk Programy Operacyjne 2023**, stanowią nadrzędne instrumenty zarządzania rozwojem Gdańska. Poprzez wskazane w nich priorytety strategiczne dla Gdańska dają podstawy do świadomego kształtowania procesów rozwoju Miasta. Ich wdrażanie ma służyć osiągnięciu trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska oraz systematycznemu podnoszeniu jakości życia w Mieście.

Potrzeby rozwojowe Gdańska zostały ujęte w dziewięciu obszarach, które obejmują Programy Operacyjne, tj.: Edukacja, **Zdrowie publiczne i sport**, Integracja społeczna i aktywność obywatelska, Kultura i czas wolny, Innowacyjność i przedsiębiorczość, Atrakcyjność inwestycyjna, Infrastruktura, Mobilność i transport oraz Przestrzeń publiczna. Każdemu z Programów przypisany jest Koordynator, który czuwa nad systematycznym wdrażaniem założeń i nadaje ton działaniom służącym urzeczywistnieniu celów operacyjnych.

Czemu służy podsumowanie?

Chcemy, by niniejszy raport miał praktyczny wymiar – służył udokumentowaniu zrealizowanych działań w ramach poszczególnych Programów Operacyjnych, jak również dostarczał wiedzy niezbędnej do zarządzania nimi. Usprawnianie procesów wdrażania rozwiązań, które służą rozwojowi Gdańska, musi opierać się na analizie działań prowadzonych w różnych obszarach życia Miasta oraz uwzględniać lokalny kapitał społeczny, czyli pogłębiać aktywną współpracę i wzmacniać aktywność obywatelską.

Godny podkreślenia jest fakt, że realizacja Programów Operacyjnych wzmocniła efekt synergii w działaniach o charakterze interdyscyplinarnym. Oznacza to, że przy realizowanych projektach podejmowana jest ścisła współpraca międzyobszarowa, mająca na celu osiągnięcie efektów odpowiadających potrzebom wspólnoty gdańszczanek i gdańszczan.

ZDROWIE FIZYCZNE I PSYCHICZNE Z DUŻĄ SIŁĄ ODDZIAŁUJE NA AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ, RODZINNĄ I ZAWODOWĄ, WPŁYWA NA MOŻLIWOŚĆ REALIZOWANIA ZAINTERESOWAŃ ORAZ NA WYBORY ŻYCIOWE. PROGRAM OPERACYJNY ZDROWIE PUBLICZNE I SPORT SKUPIA SIĘ NA EDUKACJI ZDROWOTNEJ, PROMOWANIU ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I ZACHOWAŃ PROZDROWOTNYCH, ORAZ PROMOCJI SPORTU I AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ. W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO PROWADZI SIĘ RÓWNIEŻ SZEROKO ROZUMIANĄ PROFILAKTYKĘ UZALEŻNIEŃ, PROFILAKTYKĘ CHOROÓB ZAKAŹNYCH I CYWILIZACYJNYCH ORAZ POMOC PSYCHOLOGICZNA; WSPIERA SIĘ DZIAŁANIA PODNOSZĄCE JAKOŚĆ OPIEKI MEDYCZNEJ I SPOŁECZNEJ. PROGRAM JEST ODPOWIEDZIĄ NA POTRZEBY ZWIĄZANE ZE ZDROWIEM PUBLICZNYM GDAŃSZCZAN.

Koordynator Programu Operacyjnego

Marek Jankowski

dyrektor Gdańskiego Ośrodka Promocji Zdrowia

Opiekun merytoryczny
Programu Operacyjnego:

Piotr Kowalczuk

Z-ca Prezydenta Miasta Gdańska ds. polityki społecznej

Zespół Programowy:

Michał Brzeziński

Joanna Buchholz

Izabela Chorzelska

Wojciech Dąbrowski

Gabriela Dudziak

Katarzyna Lewińska

Adam Maksim

Radosław Nowak

Leszek Paszkowski

Piotr Popowski

Tomasz Tomiak

FAKTY I LICZBY

z **37%** w 2007 r. do **82%**
w 2017 r. wzrósł odsetek gdańszczan
oceniających pozytywnie możliwość
uprawiania sportu i rekreacji w mieście

Źródło: badanie „Przystanek Miasto” zrealizowane
na zlecenie „Gazety Wyborczej” i Radio TOK FM

u ponad **75%**
dzieci biorących udział
w programie „6-10-14
dla zdrowia” odnotowano
obniżenie centyla BMI

Źródło: Uniwersyteckie Centrum Kliniczne

3,4 tys.

biegaczy wystartowało
w 3. Gdańsk Maratonie
w 2017 r.

Źródło: Gdański Ośrodek Sportu

---

311 pracowników w **60**
placówkach edukacyjnych zostało
przeszkolonych w 2017 r. w ramach
programu „Gdańsk – Jemy Zdrowo”

Źródło: Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia

5,2 tys.
lekarzy pracowało w Gdańsku
w 2016 r. – stanowiło to 41,3%
lekarzy pracujących
w województwie pomorskim

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

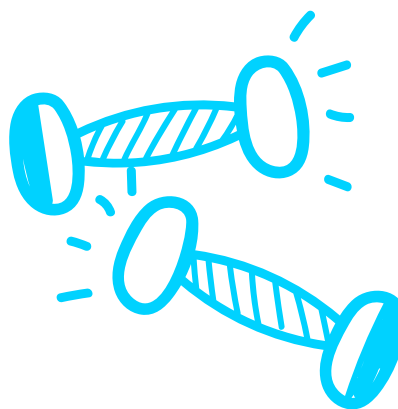
20,3 tys.
gdańszczan wzięło udział
w zajęciach w ramach
projektu „Aktywuj się
w Gdańsku” w 2017 r.

Źródło: Gdański Ośrodek Sportu

8,2 tys.
osób ćwiczyło w 2016 r. w gdańskich
klubach sportowych, z czego 29,1%
stanowiły kobiety

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

KLUCZOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZREALIZOWANE W 2017 ROKU

---

1. Gdański Program Ochrony Zdrowia Psychicznego

Rok 2017 był pierwszym pełnym okresem wdrażania Gdańskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (GPOZP) 2016–2023. Łącznie na zadania związane z ochroną zdrowia psychicznego, w tym oparcia społecznego i rozwiązywania problemów uzależnień, w 2017 r. przeznaczono 19,5 mln zł, bez kosztów **wsparcia** zdrowia psychicznego w systemie edukacji. W sumie z różnych form wsparcia korzystało ponad 20 tys. osób.

W stosunku do 2016 r. zwiększono środki z 400 tys. zł do 1,4 mln zł w dyspozycji Wydziału Rozwoju Społecznego na zlecenie dodatkowych zadań podmiotom leczniczym i organizacjom pozarządowym w zakresie ochrony zdrowia psychicznego. W 2017 r. zostało zrealizowanych 21 projektów przez 5 podmiotów leczniczych i 10 organizacji pozarządowych. Dzięki temu osoby zmagające się z różnymi zaburzeniami i chorobami psychicznymi oraz ich rodziny mogły skorzystać z profesjonalnej pomocy ambulatoryjnej, stacjonarnej i środowiskowej. Realizowano zarówno bezpośrednie wsparcie psychiatryczne i psychologiczne, psychoterapię oraz interwencję kryzysową, jak i działania prewencyjne i profilaktyczne. Łącznie w ramach zrealizowanych projektów z bezpośredniego wsparcia i ochrony zdrowia psychicznego skorzystało 4188 **mieszkańców**.

Miasto Gdańsk, poza środkami finansowymi na realizację zadań publicznych z zakresu zdrowia publicznego w ramach GPOZP, przeznacza duże kwoty na ochronę i profilaktykę zdrowia psychicznego związane z realizacją Szczegółowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańska (konkurs ofert na realizację zadań publicznych z zakresu zdrowia publicznego). Ponadto w ramach tego programu funkcjonują Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej i Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień realizujące szereg zadań związanych ze zdrowiem psychicznym. Łącznie w 2017 r. na realizację programu przeznaczono 11 mln zł, z czego na zadania bezpośrednio lub pośrednio związane z ochroną zdrowia psychicznego (profilaktyka, terapia, wsparcie psychologiczne) – 6,2 mln zł. Ze wsparcia skorzystało 14 767 osób.

Dla osób z zaburzeniami psychicznymi Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR) prowadzi 7 zadań mających na celu wsparcie społeczne: 1) prowadzenie środowiskowych domów samopomocy; 2) prowadzenie klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi; 3) prowadzenie mieszkań wspomaganych i mieszkań ze wsparciem dla osób z zaburzeniami psychicznymi; 4) realizację warsztatów terapii zajęciowej; 5) projekt „Osiedle Sitowie”; 6) prowadzenie punktu wsparcia środowiskowego; 7) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W 2017 r. wydano 11,2 mln zł na realizację tych zadań, a z usług skorzystało łącznie ok. 2 tys. osób.

W ramach GPOZP pracownicy MOPR – we współpracy z Urzędem Miejskim, Wydziałem Rozwoju Społecznego UM oraz ekspertami z organizacji i instytucji obszaru zdrowia psychicznego, edukacji i szeroko rozumianej pomocy osobom niepełnosprawnym – przygotowali i opracowali „Gdański model deinstytucjonalizacji usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi”, którego realizację zaplanowano na okres od 1 sierpnia 2017 r. do końca września 2020 r. Ten interdyscyplinarny, międzysektorowy projekt wdraża założenia odzwierciedlające praktycznie wszystkie struktury planowanych centrów zdrowia psychicznego. Osobom w kryzysach psychicznych zapewnia zatem wszechstronną pomoc psychologiczną i psychiatryczną, realizowaną zarówno stacjonarnie, ambulatoryjnie, jak i środowiskowo. Jednocześnie wzbogaca je o elementy mające scalać system opieki medycznej, pomocy społecznej, edukacji i aktywizacji **zawodowej**, kreując funkcję asystenta środowiskowego. W 2017 r. na „Gdański model...” przeznaczono ponad 770 tys. zł. W 2018 r. będzie to kwota ponad 3,5 mln zł. Łączna wartość projektu wyniesie ponad 10 mln zł.

Kluczowym projektem dla programu ochrony zdrowia psychicznego są: kompleksowy remont, wyposażenie i uruchomienie Środowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego (ŚCZP) dla dzieci i młodzieży. Miasto Gdańsk przeznaczyło na ten cel budynek przy ul. Srebrniki 5a. Za projektowanie i prowadzenie ŚCZP będą odpowiadać: Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 9 (szkoła przyszpitalna, która prowadzi zajęcia dla dzieci i młodzieży ze szpitala psychiatrycznego), organizacje pozarządowe oraz podmioty medyczne. W 2017 r. rozpoczęto prace nad opracowaniem dokumentacji technicznej obiektu. Obecnie trwają prace projektowe nad budynkiem. Realizacja robót budowlanych będzie możliwa najwcześniej w 2019 r.

ryc. 1. Materiały przygotowane w ramach Gdańskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

Samorząd gdański prowadzi w systemie edukacji i oświaty 6 miejskich poradni pedagogiczno-psychologicznych. Realizują one zadania w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, a także w systemie edukacji, i są komplementarne wobec obszaru ochrony zdrowia. Każda poradnia prowadzi: specjalistyczne konsultacje i porady, terapie krótko- i długoterminowe dla uczniów i ich rodzin, psychoedukację (w tym prelekcje, pogadanki i warsztaty o różnej tematyce dla uczniów, nauczycieli i rodziców), mediacje między uczniami, nauczycielami i rodzicami, interwencje w środowisku szkolnym (w tym obserwacje uczniów z kłopotami rozwojowymi i trudnościami w nauce wraz z bezpośrednim wspieraniem nauczycieli w ich pracy wychowawczej) oraz działalność informacyjną. W poradniach są przeprowadzane diagnozy pedagogiczne, psychologiczne, logopedyczne, a czasami również lekarskie. Dodatkowo Miasto Gdańsk prowadzi szkołę przy szpitalu psychiatrycznym w Gdańsku na ul. Srebrniki – Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 9 – która realizuje nie tylko obowiązek szkolny dla dzieci i młodzieży, lecz także programy wsparcia i ochrony zdrowia psychicznego, zatrudniając psychologów i terapeutów. Szkoła zarówno pracuje z pacjentami szpitala, jak i zapewnia proces edukacyjny dzieciom i młodzieży, które ze względu na kryzysy psychiczne nie są w stanie uczęszczać do szkół rejonowych. W systemie edukacji w gdańskich szkołach zatrudniani są także psychologowie realizujący zadania ochrony zdrowia psychicznego.

2. Pogotowie Socjalne dla Osób Nietrzeźwych

Ważną rolę wśród miejskich usług **społecznych** odgrywa prowadzone od 2008 r. Pogotowie Socjalne dla Osób Nietrzeźwych, które 15 marca 2017 r. zyskało nową siedzibę w budynku przy ul. Srebrniki 9. **Inwestycja**, której koszt wyniósł 4,4 mln zł, była podyktowana potrzebą poprawy standardu obsługi klientów oraz warunków pracy personelu. Pogotowie zapewnia całodobową kompleksową opiekę osobom nietrzeźwym stwarzającym zagrożenie dla siebie oraz dla bezpieczeństwa publicznego w Gdańsku. W latach 2008–2017 w placówce odnotowano 91,8 tys. pobyków, z czego 8871 – w samym 2017 r. Opieka obejmuje świadczenia higieniczno-sanitarne, w tym łaźnię dla osób bezdomnych, dezynfekcje, odzież zastępczą, dostęp do sanitariatów oraz całodobową opiekę lekarską. W ramach działań placówki prowadzona jest także przez terapeutów uzależnień działalność diagnostyczna, informacyjna i motywacyjna skierowana do klientów w celu podjęcia przez nich terapii oraz wykształcenia właściwych **zachowań i postaw** służących uwolnieniu się od nałogu. Działania te są dla ich beneficjentów niejednokrotnie pierwszym etapem, by uświadomić sobie problem nadużywania alkoholu. W latach 2008–2017 udzielono 5,5 tys. konsultacji dla 13,6 tys. osób, u których zdiagnozowano picie ryzykowne. Prowadzona jest również praca socjalna polegająca na udzielaniu klientom i ich rodzinom kompleksowej informacji z zakresu zjawisk towarzyszących ryzykownemu picu i uzależnieniu, poradnictwa specjalistycznego oraz innych form systemowego wsparcia. Dodatkowo placówka współpracuje z Referatem ds. Osób Bezdomnych MOPR w Gdańsku, Miejską Poradnią Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, grupami Anonimowych Alkoholików, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską, Gdańskim Centrum Profilaktyki Uzależnień oraz innymi podmiotami.

W siedzibie Pogotowia Socjalnego cyklicznie odbywają się spotkania grupy roboczej koalicji instytucji zajmujących się problemem osób pijących ryzykownie. W ramach działania placówki w partnerstwie prowadzono projekty „Systematycznie do celu” i „Powrót Osób Bezdomnych do Społeczności” – skierowane do osób bezdomnych, a także program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy. W 2017 r. rozpoczęto projekty „Razem

w przyszłość" oraz „Zawsze razem" adresowane do rodzin. Pogotowie Socjalne jest ważnym punktem na mapie społecznych usług Gdańska; wpływa bezpośrednio na **bezpieczeństwo mieszkańców**, a przez działania z obszaru profilaktyki i terapii uzależnień wspomaga rozwiązywanie problemów społecznych i kapitał zdrowotny gdańszczan.

ryc. 2. Otwarcie Pogotowia Socjalnego dla Osób Nietrzeźwych przy ul. Srebrniki w Gdańsku; fot. Jerzy Pinkas / gdansk.pl

3. Gdański Program Wsparcia Prokreacji

Zakończenie finansowania rządowego programu *in vitro* 30 czerwca 2016 r. sprawiło, że dla wielu osób, ze względu na wysoki koszt usługi, ta metoda wsparcia prokreacji stała się niedostępna. Realizując ideę **solidarności społecznej**, 5 czerwca 2017 r. Rada Miasta Gdańska – po uzyskaniu pozytywnej opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji – przyjęła „Program wsparcia prokreacji dla mieszkańców Gdańska na lata 2017–2020”. Składa się on z trzech modułów: edukacji, wsparcia psychologicznego oraz medycznego zapłodnienia pozaustrojowego. Wyłonieni realizatorzy programu przez 2 miesiące prowadzenia działań w 2017 r. wykonali 63 procedury *in vitro*. W zakresie działań edukacyjnych przygotowano program edukacyjny oraz wydano broszurę informacyjną *ZdrovveLove* skierowaną do młodzieży.

Materiał przeznaczony dla uczestników warsztatów realizowanych w ramach „Programu wsparcia prokreacji dla mieszkańców miasta Gdańska w latach 2017-2020”

Projekt finansowany ze środków Miasta Gdańska

ryc. 3. Broszura edukacyjna „ZdrowveLove” wydana w ramach Programu wsparcia prokreacji dla mieszkańców miasta Gdańska w latach 2017 – 2020.

4. Gdańsk Maraton

W 3. Gdańsk Maratonie, 9 kwietnia 2017 r. wystartowało blisko 3,4 tys. osób, co stanowi dla tej cyklicznej imprezy biegowej rekord frekwencji. Wyjątkowa i przyjazna trasa prowadziła przez najbardziej charakterystyczne i atrakcyjne lokalizacje na mapie Gdańska: ul. Długą, Długi Targ z fontanną Neptuna, pomnik Poległych Stoczniovców, Europejskie Centrum Solidarności, Stadion Energa Gdańsk czy park Nadmorski im. R. Reagana. W organizację maratonu **włączyło się** ok. 600 wolontariuszy, a także 13 szkół, klubów i placówek oświatowych zaangażowanych w konkurs kibicowania na trasie. Popularność imprezy w poprzednich latach spowodowała, że w 2017 r. **zainicjowano** biegowe wydarzenia towarzyszące: „Gdańsk na Piątkę” – na dystansie 5 km – oraz „Biegi dla Dzieci”. Rosnąca popularność gdańskich imprez biegowych jest dobrym wskaźnikiem zmiany w obszarze stylu życia **mieszkańców**, którzy w coraz większym stopniu interesują się sportem oraz zdrowym stylem życia.

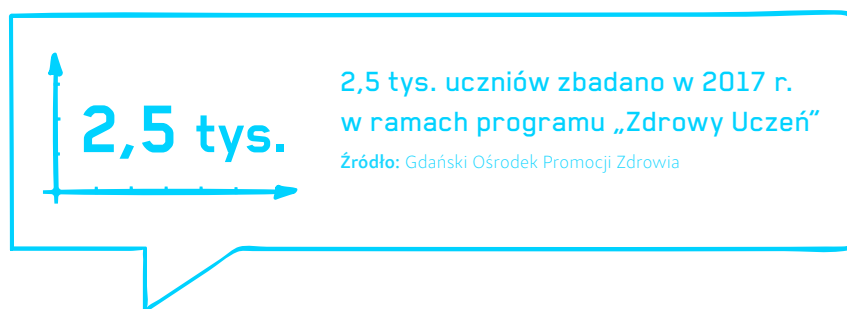

ryc. 4. Uczestnicy 3. Gdańsk Maratonu; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

DZIAŁANIA PODJĘTE W 2017 ROKU W RAMACH REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny II.1. Zwiększenie wiedzy dotyczącej wpływu stylu życia i warunków środowiskowych na zdrowie.

- Ważnym narzędziem zdrowia publicznego jest promocja zachowań sprzyjających zdrowiu, w tym szczególnie promocja stylu życia obejmującego aktywność fizyczną, zbilansowaną dietę oraz higieniczny tryb życia, także w wymiarze zdrowia psychicznego. Gdańsk buduje kapitał zdrowotny mieszkańców przez liczne inicjatywy uświadamiające, jakie są konsekwencje ich codziennych wyborów na własne zdrowie.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Edukacja

- Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia realizował w placówkach oświatowych program „**Zdrowy Uczeń**”. Był on skierowany do gdańskich uczniów w wieku 9–11 lat i miał na celu wykrycie zaburzeń zdrowotnych oraz niekorzystnych czynników mogących oddziaływać na zdrowie. W ramach programu zbadano ponad **2,5 tys. uczniów** w kilkunastu placówkach oświatowych. Dzieci z wysokim ryzykiem rozwoju chorób cywilizacyjnych (np. nadmiar masy ciała) były kierowane do interwencyjnego programu medycyny behawioralnej realizowanego przez Uniwersyteckie Centrum Kliniczne.
- W 2017 r. realizowano program „**Kierunek Zdrowie**” skierowany do dzieci w wieku 6–7 lat oraz ich rodziców i opiekunów. Polegał on na identyfikacji zagrożeń zdrowotnych u uczestników oraz określeniu dla każdego z nich indywidualnego, kompleksowego planu postępowania prozdrowotnego, z uwzględnieniem zaleceń lekarskich, dietetycznych, psychologicznych oraz działań dotyczących aktywności fizycznej. W wyniku programu przygotowano dla dzieci ponad 2 tys. takich planów zdrowotnych.

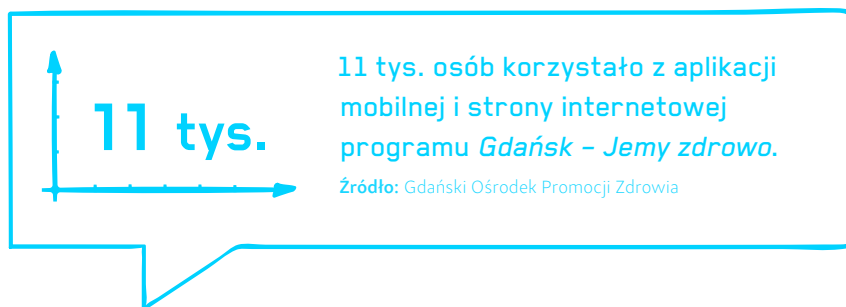

ryc. 5. Formularze wykorzystywane w ramach projektu „Kierunek Zdrowie”

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Edukacja

- Działaniem prowadzonym dla środowiska szkolnego, którego celem było podniesienie jakości żywienia na terenie placówek oświatowych, był **program „Gdańsk – Jemy zdrowo”**. Obejmował on zadania polegające na podniesieniu kompetencji osób odpowiedzialnych za żywienie oraz poprawie komunikacji między placówkami oświatowymi a rodzicami, oraz uczniami w sprawach związanych z żywieniem zbiorowym. W 2017 r. w projekcie przeszkolono ponad 300 pracowników szkół. Odnotowano także ponad 11 tys. użytkowników aplikacji mobilnej i strony internetowej informującej o codziennym składzie i sposobie przyrządzania posiłków serwowanych w stołówkach szkolnych.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

- Kontynuowano projekt zwiększenia dostępności mieszkańców do wody pitnej w przestrzeni publicznej i placówkach edukacyjnych. W 2017 r. oddano do użytku dwa kolejne **źródła wodne** znajdujące się w przestrzeni publicznej miasta – przy ul. Świętojańskiej i ul. Szafarnia.

ryc. 6. Otwarcie źródła wodnego przy Kościele Św. Jana; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

- Projektami edukacyjnymi dotyczącymi zdrowia i zdrowego stylu życia były programy Gdańskiego Ośrodka Promocji Zdrowia: **„Zdrowie Seniora”** oraz **„Zdrowie w Szkole”**. Obejmowały one usługi edukacyjne w formie szkoleń i warsztatów dotyczących różnych zagadnień związanych z osobistą odpowiedzialnością za zdrowie. W programie dla seniorów uczestniczyło ponad 1,3 tys. osób, a dla środowiska szkolnego – ponad 800 uczniów, nauczycieli i rodziców.

1,3 tys.

1,3 tys. osób uczestniczyło
w projekcie „Zdrowie Seniora”
w 2017 r.

Źródło: Gdański Ośrodek Promocji Zdrowia

- Do działań na rzecz promocji zdrowego stylu życia w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu włączyły się Arena Gdańsk Operator oraz Ergo Arena. Wspólnie z Gdańskim Ośrodkiem Promocji Zdrowia podmioty te realizowały programy **„Ekstra Fan”** i **„Ekstra Fan Ladies”**, skierowane do mężczyzn i kobiet między 35. a 65. rokiem życia z nadwagą lub otyłością. W ciągu 12 tygodni zajęć fizycznych i edukacji uczestnicy

dążyli do poprawy stanu zdrowia oraz redukcji masy ciała. Dodatkowo trwałość zmian behawioralnych była monitorowana przez kolejne 9 miesięcy. Działania wspierali piłkarze Lechii Gdańsk oraz zawodnicy innych klubów sportowych Trójmiasta, przyciągający do projektu większą uwagę i zwiększający zaangażowanie uczestników. W programach uczestniczyło blisko 200 osób, które w zdecydowanej większości osiągnęły trwałą poprawę stanu zdrowia i stylu życia.

- „**Gdańsk Dzieciom**” to największy festyn dla dzieci. Podczas tego wydarzenia najmłodszy mają okazję spotkać się ze sportem, np. z drużynami piłki nożnej, piłki ręcznej czy siatkówki. Podczas festynu mali goście mogą zapoznać się również z niszowymi dyscyplinami, takimi jak lacrosse, frisbee czy żużel. Oprócz klasycznych dyscyplin sportowych najmłodszy mogą brać udział w grach miejskich (*Ścieżka Przygody, Olimpiada Dzieci* itd.).

ryc. 7. Rodzinny festyn "Gdańsk Dzieciom", 2017 r.; fot. Grzegorz Mehring /gdansk.pl

- W ramach prowadzonej edukacji w zakresie przygotowania rodziców do porodu i opieki nad dzieckiem zrealizowano projekt: „**Karmienie piersią i zdrowie psychiczne matki jako czynniki wspierające prawidłowy rozwój psychofizyczny niemowląt i małych dzieci – program opieki psychologicznej i laktacyjnej nad mieszkańcami Gdańska**”. Był on finansowany w całości ze środków Miasta Gdańska. Jednym z efektów przedsięwzięcia jest projekt programu opieki psychologicznej i laktacyjnej dla mieszkańców Gdańska na lata 2018–2020 – „Macierzyństwo krok po kroku”. Innym działaniem był „**Program zdrowotny przygotowujący ciężarną i ojca dziecka do aktywnego porodu**”, polegający na prowadzeniu tzw. szkoły rodzenia. W trakcie spotkań edukacyjnych i praktycznych rodzicom została przekazana wiedza nt. ciąży, porodu, położu i pielęgnacji nowo narodzonego dziecka. W 2017 r. w projekcie wzięło udział ponad 500 osób. Oba programy zlecano po raz pierwszy na podstawie przepisów ustawy o zdrowiu publicznym.

- Program „**Trzeci Wiek w Zdrowiu**” stanowił ofertę prozdrowotną dla gdańskich seniorów. W pierwszym etapie w Gdańskim Ośrodku Promocji Zdrowia uczestnicy wraz z pielęgniarką, dietetykiem, specjalistą aktywności fizycznej oraz psychologiem ustalali indywidualny plan postępowania zdrowotnego. Drugi etap, edukacyjno-treningowy, trwał 8 tygodni i składał się z wykładów dotyczących zdrowia i zdrowego stylu życia oraz zajęć z aktywności fizycznej, które odbywały się 2 × w tygodniu. Równolegle uczestnicy realizowali swój indywidualny program zdrowotny, aby po 8 tygodniach spotkać się ze specjalistami i ocenić postępy. W programie udział wzięło 250 seniorów.
- Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży od 2011 r. organizuje **coroczną kampanię „DOM – Dziecko Ojciec Matka”**, promującą pomyślne rodzicielstwo. Kampania podejmuje zagadnienia dotyczące życia rodzinnego, wychowania dzieci i rozwoju bliskich relacji. Celem kampanii jest dostarczanie wiedzy z zakresu psychologii dziecka, rodziny i związku, rozwijanie umiejętności wychowawczych, wspieranie rodziców w obszarze relacji. W 2017 r. kampania została poświęcona zagadnieniom dotyczącym więzi międzypokoleniowej w rodzinie oraz roli dziadków i pradziadków w dzisiejszych rodzinach. W ramach kampanii w 2017 r. zorganizowano:
  - Nowoczesną Konferencję dla Rodziców pt. „Marzyciele i Mędracy – spotkanie pokoleń” (6.05 – Europejskie Centrum Solidarności) z dyskusją ekspertów z udziałem rodziców oraz warsztatami dla dzieci i rodziców;
  - Festyn Rodzinny z okazji Dnia Ojca (17.06 – Teatr Leśny);
  - IX Ogólnopolską Konferencję Naukowo-Szkoleniową z cyklu Teoria i praktyka terapeutyczna – pt. „Srebrne tsunami – czy można przygotować się na starość?” (1–2.12 – Uniwersytet Gdański). Konferencja stała się przestrzenią do międzypokoleniowego dialogu specjalistów i poszukiwania wzajemnych korzyści z obecności osób starszych w życiu rodzinnym i społecznym. Dostarczyła też wiedzy na temat funkcjonowania osób starszych, mechanizmów wykluczania i włączania seniorów w życie rodzinne i społeczne. Udział wzięło w niej łącznie 470 osób.
- Zrealizowano **warsztaty psychoedukacyjne „Szkoła dla Rodziców”** – obejmujące trzy części: I. „Budowanie relacji dorosły – dziecko” (12 spotkań); II. „Szkoła dla Rodziców Nastolatków” (12 spotkań); III. „Rodzeństwo bez rywalizacji” (12 spotkań). Ich celem było dostarczenie rodzicom wiedzy nt. funkcjonowania dzieci w różnym wieku, rozwijanie kompetencji rodzicielskich oraz umiejętności wychowawczych. Takie wyposażenie rodziców skutkuje lepszym rozumieniem dziecka i siebie, co sprzyja pogłębieniu relacji rodzic–dziecko. W „Szkoła dla Rodziców” uczestniczyło 36 osób.
- Podobnie jak w roku poprzednim zrealizowano kampanię informacyjno-edukacyjną pn. **„Bezpieczne Gruchanie”**. Odbiorcami byli gdańscy studenci, natomiast główny cel to przekazanie informacji dotyczących profilaktyki HIV i AIDS.

Cel operacyjny II.2. Zwiększenie udziału mieszkańców miasta w kulturze fizycznej.

Jednym z celów wskazanych w Programie Operacyjnym Zdrowie Publiczne i Sport jest zwiększenie udziału mieszkańców miasta w kulturze fizycznej. Zaangażowanie mieszkańców w sport i aktywność fizyczną pełni funkcję w sferze zarówno samorealizacji mieszkańców, jak i budowania społecznego kapitału zdrowotnego. Odpowiedni poziom aktywności fizycznej pozwala dłużej cieszyć się zdrowiem, a w konsekwencji zachować aktywność we wszystkich sferach życia.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

→ Aktywność sportowa mieszkańców nie rozwijałaby się tak dynamicznie jak dotychczas, gdyby nie stała się **rozbudowywana, modernizowana i unowocześniana infrastruktura sportowa**. Zadaniem miasta wskazanym w Programie Operacyjnym jest wspieranie warunków rozwoju sportu powszechnego i wyczynowego. Kontynuowano „**Program budowy i modernizacji boisk**”; w 2017 r. przeznaczono na ten cel 9,8 mln zł. Działania inwestycyjne prowadzono w następujących lokalizacjach:

- ZSO nr 8 (ul. Meissnera 9);
- SP nr 80 (ul. Opolska 9);
- ZSO nr 7 (ul. Chałubińskiego 13);
- ZKPiG nr 7 (ul. Orłowska 13);
- SP nr 42 (ul. Czajkowskiego 1);
- SP nr 23 (ul. Opacka 7);
- ZKPiG nr 21 (ul. Marusarzówny 10).

ryc. 8. Otwarcie boiska przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 8; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Infrastruktura

- Dużym projektem inwestycyjnym w obszarze sportu jest „**Program budowy basenów w Gdańsku**”, którego celem jest zwiększenie gdańszczanom dostępu do krytych pływalni. Budowa basenów była jednym z priorytetów inwestycyjnych wskazanych przez mieszkańców w konsultacjach „**Inwestycje 2020**” przeprowadzonych w 2015 r. W kwietniu 2017 r. do użytku oddano obiekt przy Szkole Podstawowej nr 81 w Gdańsku-Osowej. Przeznaczony jest on zarówno dla klientów indywidualnych, jak i dla zorganizowanych grup tworzonych głównie przez dzieci i młodzież ze szkół, które pod okiem instruktorów oswajają się z wodą, uczą się pływać i doskonalą umiejętności pływackie. Pływalnia jest czynna codziennie w godz. 7.00–22.00 z wyjątkiem świąt ustawowo wolnych od pracy (przy czym od poniedziałku do piątku w godz. 7.00–16.00 korzystają z niej tylko uczniowie gdańskich szkół). Budynek jest wyposażony w halę basenową, zespół szatniowo-sanitarny oraz pomieszczenia higieniczno-sanitarne, gospodarcze, magazynowe i techniczne. Na hali basenowej znajdują się dwie niecki basenowe oraz wanna z hydromasażem. Obiektem zarządza Gdański Ośrodek Sportu. Przybliżona liczba „osobowejść” w 2017 r. wynosiła 50 tys.

- W 2017 r. prowadzono także prace związane z budową nowych basenów przy SP nr 11 (Stogi, ul. Stryjewskiego 28) oraz CKZiU nr 2 (Orunia, ul. Smoleńska 6/8). Pochłonęły one 16,4 mln zł.

ryc. 9. Otwarcie Pływalni Osowa, Szkoła Podstawowa nr. 81; fot. Grzegorz Mehring / gdansk.pl

→ Infrastrukturę sportową w 2017 r. rozwijano także przez **szereg mniejszych inwestycji i modernizacji:**

- modernizację węzła ciepłowniczego w miejskiej hali sportowej przy ul. Kołobrzeskiej;
- adaptację pomieszczeń na saunę w budynku pływalni przy ul. Chałubińskiego;
- montaż drugiej powłoki dachowej z oprzyrządowaniem w hali namiotowej przy al. Grunwaldzkiej 244;
- modernizację sieci teleinformatycznej na stadionie żużlowym;
- zakup i montaż generatorów dwutlenku chloru w obiektach basenowych;
- zakup 4 łodzi wiosłarskich.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Przestrzeń
Publiczna

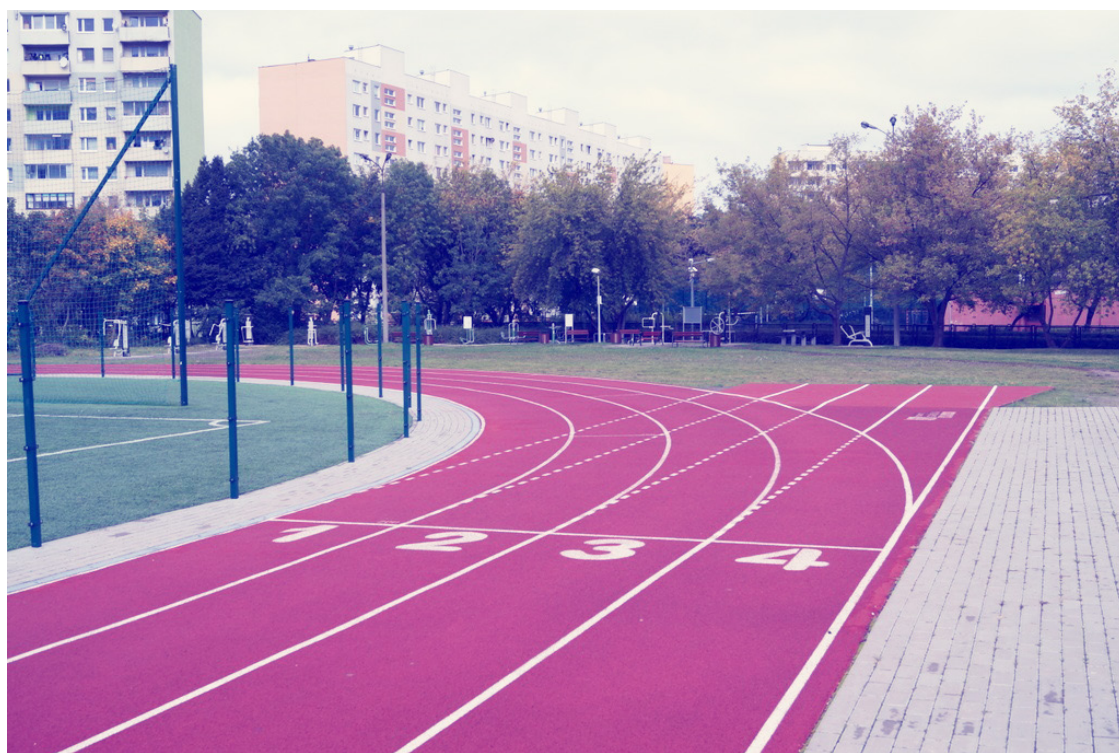
→ **Wiele projektów realizowanych w 2017 r. w ramach Budżetu Obywatelskiego wpisywało się w cele i zadania wskazane w Programie Operacyjnym Zdrowie Publiczne i Sport. Wybrane projekty to:**

- budowa boiska rekreacyjnego do gry w piłkę siatkową i badmintona na Suchaninie;
- budowa siłowni zewnętrznej przy SP nr 4 w Gdańsku-Śródmieściu;
- utworzenie ścieżki pieszo-rowerowej z pętli tramwajowej Łostowice-Świątokrzyska do parku Oruńskiego i Zbiornika Augustowskiego na Chełmie;
- budowa siłowni pod chmurką przy Wroniej Górcie w dzielnicy Aniołki;
- utworzenie instalacji do ćwiczeń z własną masą ciała (*street workout*) na Chełmie;
- „Dolny Wrzeszcz – Sportowa historia zobowiązuje!” – budowa szatni i zaplecza socjalnego oraz modernizacja terenu na terenie GKS Gedania we Wrzeszczu Dolnym;
- zagospodarowanie terenu wokół zbiornika wodnego (Zielony Staw) między os. Zielonym a Leszczynowym (m.in. montaż urządzeń siłowni zewnętrznej);
- „Nowocześnie, zdrowo i sportowo” – budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP nr 82 przy ul. Radarowej 28 w Matarni (Klukowie);

ryc.10. Nowy pomost zbudowany na potrzeby sportu i turystyki kajakowej na Motławie wzdłuż ul. Kamienna Grobla; fot. DRMG

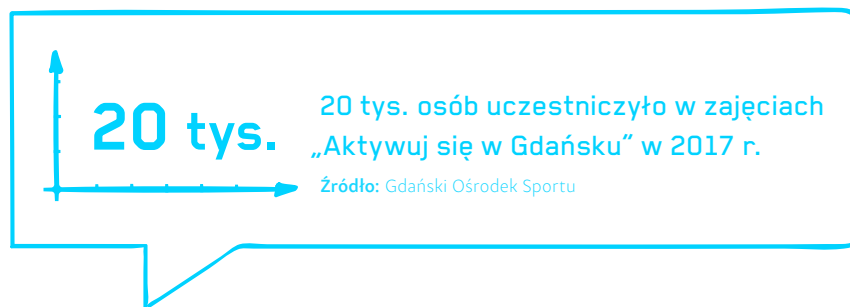
- budowa pomostu w Śródmieściu na potrzeby sportu, turystyki kajakowej i sportów wędkarskich;
- „Nowy s-Port” – utworzenie boiska lekkoatletycznego dla mieszkańców Nowego Portu i pobliskich dzielnic;
- utworzenie centrum sportowego Morena – oświetlonego kompleksu boisk sportowych z towarzyszącą infrastrukturą techniczną;
- „Sportowo w zielonej dzielnicy Gdańska” – budowa wielofunkcyjnego obiektu sportowo-rekreacyjnego w dzielnicy Rudniki;
- utworzenie siłowni pod chmurką oraz street workout na Wyspie Sobieszewskiej;
- zagospodarowanie terenu kompleksu sportowego przy ul. Startowej – doposażenie w elementy siłowni zewnętrznej oraz zaplecza technicznego;
- aktywne spacerowanie z wózkami w dzielnicach: Chełm, Ujeścisko-Łostowice, Jasień oraz Żabianka-Wejhera-Jelitkowo-Tysiąclecia.

ryc. 11. Zagospodarowanie terenu kompleksu sportowego przy ulicy Startowej; fot. DRMG

➔ **„Aktywuj się w Gdańsku”** to program realizowany przez Gdański Ośrodek Sportu od 2013 r. Tworzy go cykl bezpłatnych zajęć, których celem jest poprawa sprawności ruchowej oraz zdrowia uczestników. Program polega na realizacji bezpłatnych i ogólnodostępnych (skierowanych głównie do mieszkańców Gdańska) zajęć sportowych, które odbywają się regularnie nie rzadziej niż raz w tygodniu. Do zajęć w salach sportowych oraz plenerze przystąpić może każdy mieszkaniec bez względu na wiek, płeć, pochodzenie, rasę, wyznanie czy kondycję fizyczną. W 2017 r. odbywały się zajęcia z 19 różnych dyscyplin. Łącznie przeprowadzono 779 zajęć, w których udział wzięło ok. 20 tys. osób. W 2017 r. kontynuowano zasadę bezpłatnego i otwartego dostępu do programu.

Zajęcia prowadzone w ramach programu zostały wybrane przez Gdański Ośrodek Sportu, tak by odpowiadały zainteresowaniom gdańszczan. Oferta wynika z bieżącej obserwacji trendów i potrzeb mieszkańców, a także z doświadczeń wcześniejszych lat, w których realizowano program. Ułożono ją w sposób spójny ze strategią rozwoju Gdańska i tak, aby każdy gdańszczanin mógł wybrać coś dla siebie. Do listy zajęć dołączono także propozycje wybrane w głosowaniu na realizację projektów z Budżetu Obywatelskiego. Zawiera ona zatem w każdym roku kalendarzowym zajęcia związane z aktywnością fizyczną, które swoim charakterem spełniają przesłanki programu i są promowane w ramach akcji „Aktywuj się w Gdańsku”. Do oferty włączane są także zajęcia, które podmioty gospodarcze zgłaszają z własnej inicjatywy jako potencjalnie atrakcyjne. W takim przypadku zgłoszenia do programu są realizowane po indywidualnym rozpatrzeniu ofert, których składanie odbywa się w trybie ciągłym.

ryc. 12. Zajęcia Jogi organizowane w ramach projektu „Aktywuj się w Gdańsku!"; fot. Gdański Ośrodek Sportu

- ➔ **TOP Talent** – jedyny tego typu, wieloletni, kompleksowy program realizowany w Polsce, prowadzony od 2013 r. we współpracy z Akademią Wychowania i Fizycznego i Sportu w Gdańsku oraz z Pomorskim Związkiem Piłki Nożnej, kierowany do młodych piłkarzy (w wieku 11–15 lat). Po wstępnej selekcji do programu trafiło w 2017 r. 25 zawodników (po 5 z każdego rocznika) spośród 650 chętnych. Zawodnicy kontynuowali swój rozwój w klubach macierzystych, a raz w tygodniu spotykali się na szkoleniu prowadzonym w ramach programu. Top Talent zapewnił indywidualny program szkolenia opracowany przez naukowców i trenerów z AWFiS, specjalistów AWFiS z dziedziny antropologii, fizjologii, żywienia, zespołowych gier sportowych, motoryczności człowieka i psychologii, a także dał możliwość korzystania z laboratoriów i zaplecza badawczego. W ramach programu gwarantowano ubezpieczenie obejmujące zwrot kosztów leczenia w przypadku kontuzji oraz NNW, bezpłatne dojazdy na treningi, wyżywienie, jak również opiekę psychologa, stomatologa i lekarza sportowego.

ryc. 13. Podsumowanie trzeciej edycji programu "TOP Talent"; fot. Grzegorz Mehring /gdansk.pl

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Edukacja

- ➔ „Z Gdańska na igrzyska” – Miasto Gdańsk zawarło w 2017 r. umowy z 9 sportowcami, którzy mają największe szanse na start na igrzyskach letnich w Tokio w 2020 r. i zimowych w Pekinie w 2022 r.
- ➔ W 2017 r. w ramach **wspierania sportu szkolnego Miasto Gdańsk sfinansowało ponad 50 projektów szkoleniowych** różnych dyscyplin sportu.
- ➔ **Akademia Młodych Orłów** to krajowy program rozwoju piłkarskich talentów, realizowany także w Gdańsku. Polski Związek Piłki Nożnej we współpracy z Miastem Gdańsk organizował zajęcia dla młodych piłkarzy podzielonych na 3 kategorie wiekowe: Skrzaty (6–7 lat), Żaki (8–9 lat) oraz Orliki (10–11 lat).

- Gdański Zespół Schronisk i Sportu szkolnego w 2017 r. organizował różnorodne **zajęcia sportowe w 23 dzielnicach Gdańska**. Celem podejmowanych działań jest rozwój sportowy dzieci i młodzieży. Kontynuowano zajęcia dla osób ze specjalnymi potrzebami, jak również zajęcia rehabilitacyjne w zakresie gimnastyki i pływania korekcyjnego. Do oferty dołączono program „**Pierwsze koty za płoty**”, obejmujący zajęcia z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, integrujące grupę i rozwijające kreatywność. Zajęcia sportowe odbywały się także w ramach akcji „Zima w mieście” i „Lato w Mieście”.
- Gdański Zespół Schronisk i Sportu Szkolnego jest od wielu lat **organizatorem międzyszkolnego współzawodnictwa sportowego** realizowanego w ramach Gdańskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej SZS. W 2017 r. GZSiSS zorganizował ok. 320 imprez sportowych, w których uczestniczyło ok. 9 tys. uczniów ze 163 gdańskich szkół.

- W 2017 r. odbyła się 12. edycja **Rodzinnego Biegu Gdańszczan** – projektu realizowanego w ramach obchodów Święta Miasta. To forma aktywnego spędzenia czasu z całą rodziną, niezależnie od wieku i sprawności fizycznej.

ryc. 14. Rodzinny Bieg Gdańszczan 2017 r.; fot. Dominik Paszliński /gdansk.pl

- Dla najmłodszych mieszkańców Gdańska GZSiSS rozpoczęła **Gdańską Spartakiadę Przed-szkolaków**, w której wzięło udział ok. 200 przedszkolaków z 20 gdańskich przedszkoli.
- W ramach społecznej odpowiedzialności biznesu Arena Gdańsk Operator Sp. z o.o. organizowała ogólnodostępne **zajęcia biegowe**. W sobotnie poranki odbywały się treningi siły biegowej, obejmujące elementy crossfitu oraz tzw. treningu obwodowe-go. Zajęcia były prowadzone w ramach ogólnopolskiej kampanii „Biegam, bo Lubię”. Oprócz elementu sportowego treningi integrują grupę uczestniczących w nich osób. W sezonie zimowym 2017/18 odbyła się również edycja zimowa „Biegam, bo Lubię Noc”.

ryc. 15. Materiał Promujący Projekt Retro Tempo

- Dla osób o ograniczonej sprawności i seniorów organizowano **zajęcia „Retro Tempo – treningi piłki chodzonej”**. W tej odmianie piłki nożnej uczestnicy nie mogą biegać, kopać piłki powyżej pasa ani zagrywać rękoma. Uczestnicy odbywali treningi w towarzystwie doświadczonych trenerów: Józefa Gładysza, byłego szkoleniowca Lechii Gdańsk, i Wojciecha Łazarka – byłego selekcjonera reprezentacji Polski.
- Gdańsk jest organizatorem bądź współorganizatorem wielkich imprez sportowych. W 2017 r. w porozumieniu m.in. z Polskim Związkiem Piłki Nożnej, Polskim Związkiem Piłki Siatkowej, Polskim Związkiem Żeglarskim, Polskim Związkiem Motorowym, firmą Czesława Langa i Polskim Związkiem Bokserskim zorganizowano tu m.in.:
  - mistrzostwa Europy w siatkówce mężczyzn (towarzyski mecz piłkarski Polska – Meksyk);
  - Gdańsk Maraton;

- Amberexpo Półmaraton Gdański;
- Maraton Solidarności;
- Bieg św. Dominika;
- Vienna Life Maraton Race;
- Międzynarodowe Mistrzostwa Ekstraligi Żużlowej;
- Międzynarodowe Motocrossowe Mistrzostwa Polski;
- finałowy turniej o mistrzostwo Polski rugby 7;
- Baltic Sail;
- żeglarskie regaty Nord Cup;
- Międzynarodowy Turniej Bokserski im. Chychły;
- imprezę Night of the Jumps;
- gdańskie klubowe mistrzostwa juniorów w piłce nożnej;
- wrotkarski maraton im. Lecha Wałęsy;
- dwie edycje Gdańskiego Testu Coopera.

ryc. 16. Parada Baltic Sail 2017; fot. Dominik Paszliński / gdansk.pl

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Integracja
Społeczna
i Aktywność
Obywatelska

- ➔ Biuro Prezidenta ds. Sportu corocznie realizuje **konkursy ofert na realizację zadań z zakresu rozwoju sportu** na terenie gminy miasta Gdańska przez kluby i stowarzyszenia sportowe. Dotacje są przyznawane na organizację imprez, prowadzenie szkoleń, zakup sprzętu sportowego. W 2017 r. przeznaczono na ten cel 3,46 mln zł i podpisano 164 umowy dotacyjne z klubami sportowymi.

- Wyróżniający się gdańscy sportowcy otrzymują od Miasta **wsparcie finansowe w formie nagród**. Mogą na nie liczyć zawodnicy, którzy uzyskali bardzo dobre wyniki na zawodach krajowych lub międzynarodowych. W 2017 r. nagrody – o łącznej wartości 325 tys. zł – otrzymało 272 gdańskich sportowców. Zgodnie z założeniami projektu „**Sportowe Twarze Gdańska**” zawodnicy osiągający bardzo dobre wyniki we współzawodnictwie sportowym na arenach krajowych i międzynarodowych mają promować Gdańsk. W tym celu 5 zwycięzców konkursu eksponuje logotyp Miasta Gdańska na strojach i sprzęcie sportowym podczas treningów, zawodów i spotkań z mediami (jak również na własnej stronie internetowej) oraz bierze udział w akcjach społecznych i promocyjnych organizowanych przez Miasto Gdańsk. Wartość każdej umowy to 10 tys. zł rocznie.

- W ramach wspierania społecznego kapitału sportu kontynuowano projekt „**Kibice Razem**” obejmujący akcje skierowane do środowiska kibiców lub przez nie inicjowane. Projekt służy promocji idei wzajemnego szacunku i otwartości, ograniczaniu symbolicznego znaczenia kultury przemocy wśród kibiców oraz integracji tego środowiska. W 2017 r. zorganizowano i współorganizowano szereg wydarzeń, m.in. turnieje piłkarskie, festyny i konkursy dla dzieci, wizyty w szkołach, wyjazdy na mecze, akcje pomocowe, w tym także w formule wolontariatu.

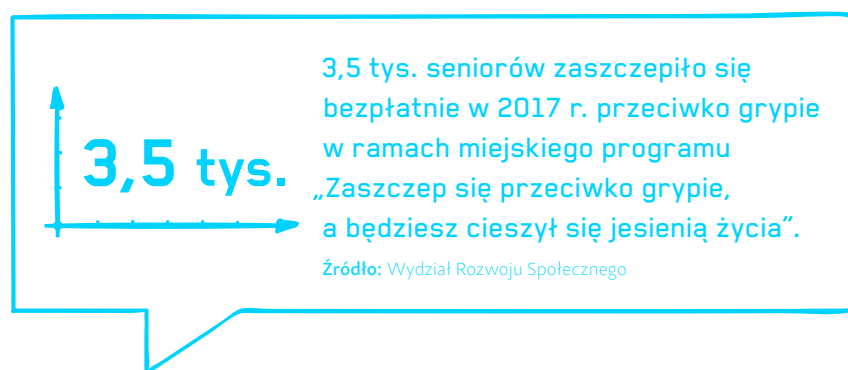
Cel operacyjny II.3. Podniesienie efektywności programów profilaktyki chorób i uzależnień.

Niezależnie od promocji zdrowego stylu życia ważnym elementem zdrowia publicznego jest podejmowanie działań na rzecz profilaktyki zdrowia – zarówno przez wczesną diagnostykę, jak i przez identyfikację ryzyka rozwoju chorób i uzależnień oraz wzmacnianie czynników chroniących zdrowie. Przeciwdziałanie chorobom oraz ich wczesne wykrycie pozwala mieszkańcom dłużej cieszyć się pełnym zdrowiem i wcześniej rozpocząć leczenie.

- W 2017 r. po raz pierwszy zlecano zadania w trybie konkursowym na podstawie przepisów ustawy o zdrowiu publicznym, m.in. w konkursie na lata 2017–2020 zlecona została kontynuacja programu „**6-10-14 dla zdrowia**”. Jest to pierwszy w Polsce kompleksowy program zdrowotny nastawiony na długofalową zmianę zachowań zdrowotnych zarówno u dzieci otyłych, jak i u ich rodzin, a zarazem najszersze jak do tej pory przedsięwzięcie skupiające się na problemie nadwagi i otyłości dzieci i młodzieży. Dotychczas przeprowadzone w Gdańsku działania, realizowane w latach 2011–2017, pozwoliły na zbudowanie całościowego systemu wsparcia dla dzieci z nadwagą i otyłością na poziomie rodzinnym (przeprowadzenie kompleksowych interwencji edukacyjnych wśród rodziców) oraz szkolnym (wdrażanie szkolnych polityk zdrowotnych). W 2017 r. działaniami programu objęto łącznie 6085 dzieci i młodzieży.

- Podniesienie efektywności programów profilaktyki znalazło odzwierciedlenie w uzyskaniu przez opisany wcześniej „Program wsparcia prokreacji dla mieszkańców Gdańska” **pozytywnej opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji**. Do zaopiniowania przedstawiono programy: profilaktyki antynikotynowej, szczepień przeciwko grypie (aktualizacja) oraz opieki psychologicznej i laktacyjnej nad mieszkańcami Gdańska. Istotnym elementem podnoszenia efektywności profilaktyki jest również popularyzacja Gdańskiej Koperty Życia w środowisku seniorów, osób świadczących usługi na ich rzecz oraz służb ratunkowych.
- Zrealizowano zadania w ramach programu profilaktycznego **zapobiegania chorobie próchnicowej u dzieci w wieku 1–6 lat**, który wcześniej prowadzono w węższej grupie wiekowej (1–3 lat; przedział wiekowy rozszerzono pod wpływem wniosków z wcześniejszej ewaluacji). Poza profilaktycznymi badaniami stomatologicznymi ważnym aspektem była również edukacja dzieci i rodziców w zakresie zapobiegania próchnicy. Podsumowanie stanu realizacji programu w 2017 r. wskazuje, że część z realizatorów kontynuujących zadanie nadal nie prowadzi skutecznych działań promocyjnych (w związku z tym m.in. rozwiązano jedną z zawartych umów).

- Potwierdzeniem dotychczasowej efektywności programu „**Zaszczep się przeciwko grypie, a będziesz cieszył się jesienią życia**” było przyznanie Miastu w 2017 r. tytułu „**Super Lidera w zakresie profilaktyki grypy**” (w Ogólnopolskim Programie Zwalczania Grypy). W 2017 r. po raz pierwszy zadanie to zlecano na podstawie przepisów ustawy o zdrowiu publicznym. Konkurs ogłaszano trzykrotnie – pierwotnie ze względu na wejście nowego typu szczepionki (czterowalentnej) na rynek i potrzebę ponownego oszacowania ceny, następnie z powodu braku możliwości dokonania rozstrzygnięć z rozdysponowaniem całej puli środków (liczne błędy formalne oferentów). Zainteresowani seniorzy mogli skorzystać z bezpłatnych szczepień. Ponadto przychodnie przeprowadziły nieodpłatnie w ramach zadania badanie lekarskie przed szczepieniem oraz monitoring niepożądanych odczynów poszczepiennych. Zawarto łącznie 11 umów na świadczenie nieodpłatnych szczepień w 14 lokalizacjach, na lata 2017–2020. W 2017 r. zaszczepiono ponad 3,5 tys. osób. Nowym zjawiskiem, raportowanym przez realizatorów przy sprawozdawaniu tego zadania za 2017 r., jest fakt, że część seniorów odmawia przyjęcia szczepienia przeciwko grypie proponowanego przez lekarzy (POZ lub specjalistów) mimo istniejących szczególnych wskazań (np. obciążenie chorobami przewlekłymi).

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Edukacja

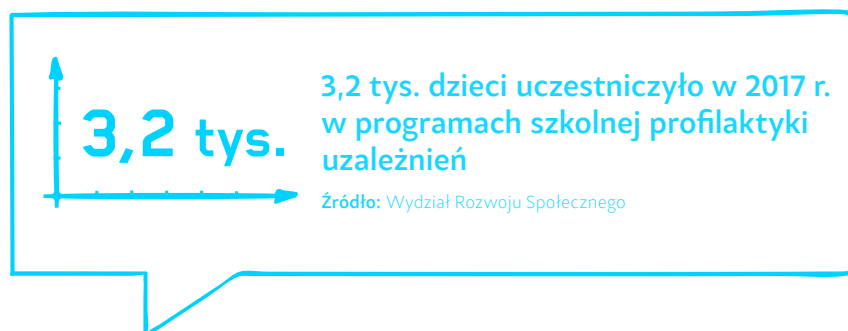
- W obrębie działań na rzecz promocji zdrowia, profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, w tym problemu współuzależnienia, zrealizowano konferencję nt. kierunków w profilaktyce rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ewaluacji programów, w której uczestniczyło 230 osób. Podjęto także działania w ramach **Szkoły Animatorów Profilaktyki** – tj. szkolenia dla osób pracujących z młodzieżą oraz studentów psychologii i pedagogiki (w 2017 r. w projekcie tym uczestniczyło 25 osób).
- Zrealizowano projekt „**Dziecko istota społeczna**” obejmujący dystrybucję materiałów nt. promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień, w tym szczególnie FASD, oraz programu edukacyjnego dla rodziców w tym zakresie. Kampanię edukacyjną dotyczącą szkodliwego spożywania alkoholu w ciąży prowadziło Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień. W 2017 r. było 10 757 bezpośrednich odbiorców tych działań.
- **Koordinację i realizację działań systemowych w zakresie edukacji zdrowotnej i komunikacji społecznej w obszarze uzależnień prowadziło Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień.** Zapewniono wsparcie merytoryczne realizatorom projektów/programów i działań profilaktycznych przez prowadzenie szkoleń, warsztatów i konferencji, organizowanie badań efektywności przedsięwzięć profilaktycznych, a także ewaluację realizowanych programów/projektów profilaktycznych. Zapewniono wsparcie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do jej rówieśników. Działaniom towarzyszyła kampania w lokalnych mediach (audycje radiowe, artykuły prasowe itp.).
- Kontynuowano wieloletnią kampanię społeczną „**Kieruj bez procentów**”, której celem jest poprawa bezpieczeństwa na drogach, głównie przez zmianę postaw społecznych wobec picia alkoholu, oraz budowanie świadomości negatywnych skutków jego spożywania. Przeprowadzono szkolenia, warsztaty, akcje internetowe, festyny, happeningi, wspólne działania prewencyjne ze służbami mundurowymi, kolportaż materiałów edukacyjno-informacyjnych, audycje radiowe i artykuły prasowe. Kampania dotarła do ok. 221 tys. osób.
- „**Młodość bez procentów**” to kampania społeczna, której celem są zwiększenie świadomości społecznej w zakresie istniejącego prawa zakazującego sprzedaży alkoholu nieletnim oraz edukacja młodzieży nt. możliwości korzystania z ciekawych form spędzania czasu wolnego niezwiązanych ze środkami odurzającymi. W 2017 r. odbyła się kolejna edycja kampanii, która dotarła do ok. 385 tys. osób.
- Spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży pozostaje problemem społecznym wymagającym budowania świadomości społecznej oraz profesjonalizacji osób pracujących z dziećmi i rodzicami. W związku z tym w Gdańsku odbyła się konferencja szkoleniowa „**Pomoc dziecku z FASD i jego rodzinie**”, w której uczestniczyło 120 osób. Dodatkowo Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej w 2017 r. zrealizował **szkolenie poświęcone problematyce FAS/FASD** – adresowane do osób pracujących z dziećmi (nauczycieli, opiekunów, realizatorów profilaktyki, pracowników socjalnych, personelu medycznego itp.), a dotyczące postępowania i metod pracy z dzieckiem.
- W ramach działań służących podniesieniu kompetencji kadr pracujących z osobami uzależnionymi oraz ich rodzinami przygotowano **szkolenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, oraz pracowników jednostek samorządu terytorialnego. W szkoleniach, konferencjach i warsztatach wzięło udział 777 osób.

Zadanie to dotyczyło również m.in. szkolenia przygotowującego realizatorów programów profilaktycznych rekomendowanych przez KBPN, ORE, PARPA oraz superwizje dla specjalistów. Podjęto także działania na rzecz podnoszenia kompetencji realizatorów programu do pracy bezpośrednio z dziećmi i młodzieżą. W 2017 r. 50 osób podniosło swoje kompetencje w tym zakresie przez uczestnictwo w pomocy terapeutycznej, superwizji pracy terapeutycznej i superwizji zespołu klinicznego.

- Przeprowadzono także kolejną, **IX edycję szkoleń personelu medycznego i służb mundurowych**, w której wzięło udział 160 osób. W 2017 r. szkolenie było ukierunkowane na podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
- Osoby niepełnosprawne intelektualnie, które mają problemy z nadużywaniem alkoholu, wymagają specjalnego programu terapii dostosowanej do ich możliwości poznawczych. Utworzono **zespół, którego zadaniem było przygotowanie programu szkolenia dotyczącego terapii i oddziaływań profilaktycznych w obszarze uzależnień dla osób niepełnosprawnych intelektualnie**, ponieważ kompetencje w tym zakresie nie są wystarczająco rozwinięte u osób pracujących z uzależnionymi. W 2017 r. odbyło się 7 spotkań zespołu.
- Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień prowadziło działania w zakresie zapobiegania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz promocji zdrowia, w tym działalności profilaktycznej. Koordynowano i realizowano szereg przedsięwzięć, m.in. przygotowano konferencję **„Jak pracować profilaktycznie z dziećmi i młodzieżą w wieku 13–15 lat”**, prowadzono profilaktykę uniwersalną w ramach **Gdańskiego Klubu Ojca** oraz udzielano konsultacji za pomocą **niebieskiej i pomarańczowej linii**. W sumie działaniami objęto 4 tys. osób.
- Działania na rzecz profilaktyki uzależnień były prowadzone także w szkołach. Zrealizowano **63 programy w ramach szkolnej profilaktyki uzależnień** – głównie klubach i świetlicach (z tej formy pomocy skorzystało 3165 dzieci). Ponadto MOPR prowadził 17 placówek wsparcia dziennego dla 549 dzieci i młodzieży; w zajęciach wykorzystywano elementy socjoterapii. Przeprowadzono również – dla 764 dzieci – cykl warsztatów z zakresu profilaktyki agresji w szkole. W 8 szkołach zrealizowano projekt **„Gdański Dzień Profilaktyki w Szkołach”**, w którym uczestniczyło 2318 dzieci, a w celu profilaktyki rówieśniczej – akcję **„Profilaktyka a Ty”** oraz przedsięwzięcia **Koła Inicjatyw Twórczych**. Liczba osób objętych wsparciem w tych działaniach wyniosła 210.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Edukacja

- Wsparcie w zakresie uzależnień skierowano także do rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży; 396 osób uczestniczyło w zajęciach psychoedukacyjnych mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych, w tym w programach rekomendowanych:

„Szkoła dla rodziców i wychowawców”, „Program wzmacniania rodziny”. Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej prowadził grupę wsparcia dla rodziców zastępczych, w której uczestniczyło 20 osób. Dodatkowo zorganizowano specjalistyczne, interdyscyplinarne poradnictwo dla rodzin z dziećmi, w których występują problemy alkoholowe. Prowadzono mobilne działania profilaktyczne, m.in.: lekcje edukacyjne, szkolenia dla nauczycieli i rodziców, dyżury – program pilotażowy (wykorzystano samochód zakupiony przez GCPU). Ponadto podpisane zostały dwie umowy na użyczenie busów dla Caritas i Fundacji Pan Władek na realizację działań profilaktycznych. Przeprowadzono program profilaktyczny dla rodziców i nauczycieli w ramach **Akademii Dynamicznej Tożsamości**. W programie wzięło udział 5178 osób. Opracowano materiały promocyjno-edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, możliwości jej przeciwdziałania oraz procedury Niebieskiej Karty.

→ Poszerzano i podnoszono jakość oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym przez prowadzenie zajęć i programów socjoterapeutycznych oraz zajęć z elementami socjoterapii dla dzieci i młodzieży przejawiających symptomy niedostosowania społecznego, zaburzeń zachowania, trudności adaptacyjnych w placówkach oświatowych. Zrealizowano 37 programów dla 820 dzieci i młodzieży. Dodatkowo poszerzano i udoskonalano ofertę programów profilaktycznych skierowanych do tej grupy w 5 zrealizowanych projektach: „**Żyję zdrowo**”, „**Nie podpalam się**”, „**Profikreacje II**”, „**Klub Młodzieżowy**”, „**Profiaktywator II**”, w których uczestniczyło 2296 osób.

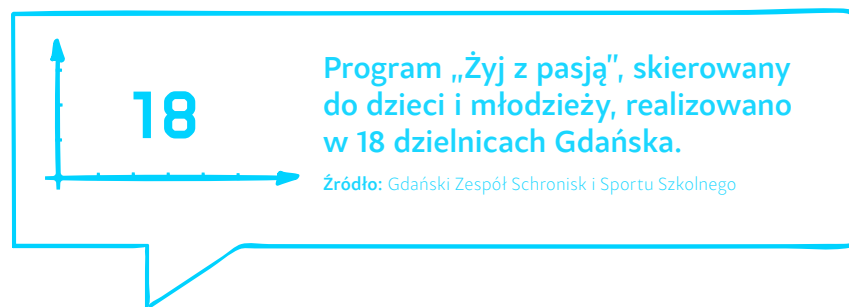

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Innowacyjność
i Przedsiębior-
czość

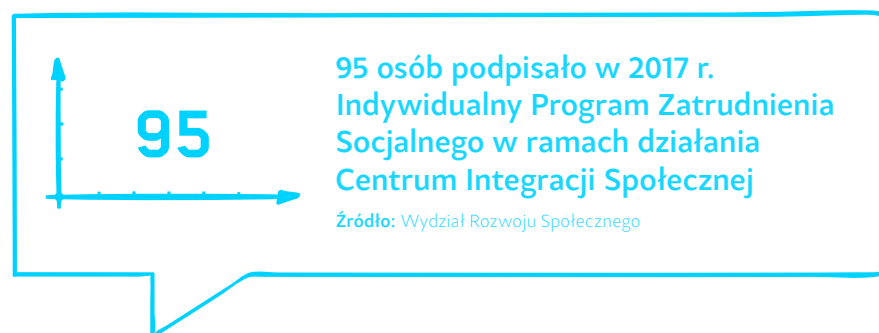
→ Zrealizowano szereg innych działań służących przeciwdziałaniu i profilaktyce uzależnień, w tym m.in. wykonano materiały stanowiące uzupełnienie działań merytorycznych GCPU w zakresie używania nowych substancji psychoaktywnych (tzw. dopalaczy) oraz zorganizowano spotkania dla rodzin dotyczące profilaktyki uzależnień. Udział wzięło w nich ok. 750 osób. Na podstawie badań, konsultacji i pracy grup eksperckich w 2017 r. przygotowano program profilaktyczny dla osób dorosłych w zakresie problemów używania substancji psychoaktywnych w miejscu pracy – **Profilaktyczny Program Pracowniczy**. W przestrzeni publicznej miasta udostępniono gdańszczanom alkometry w celu umożliwienia samodzielnego sprawdzania stanu trzeźwości. Z urządzeń tych skorzystało ok. 1,5 tys. osób. Prowadzono także **Punkt Pomocy Psychologicznej**, w tym: międzyuczelniany punkt konsultacyjny, „NETporadnię” oraz programy rekomendowane: „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, program wczesnej interwencji „FreD goes net”.

→ Gdański Zespół Schronisk i Sportu Szkolnego w 2017 r. kontynuował realizację programu profilaktycznego „**Żyj z pasją**”. Jego celem jest ograniczenie sięgania przez dzieci i młodzież po szkodliwe substancje (papierosy, alkohol, używki) oraz zaopatrzenie ich w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach przez udział w zorganizowanych zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych i profilaktycznych. Program promuje również aktywne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci z udziałem ich rodzin. „Żyj z pasją” realizowano w 18 dzielnicach Gdańska, blisko zamieszkania uczestników, wykorzystując do tego lokalną infrastrukturę. Uczestnikom oferowano różnorodne zajęcia w 41 grupach. W programie uczestniczyło 1632 osób w wieku 10–18 lat.

→ W 2017 r. wśród zadań realizowanych przez MOPR w Gdańsku znajdowały się również te z obszaru profilaktyki uzależnień. W ramach „**Szczegółowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii współfinansowano prowadzenie 17 placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży**” (4 w formie specjalistycznej, 11 w formie opiekuńczej, 2 – pilotażowo – w formie podwórkowej realizowanej przez wychowawcę). Placówki oprócz opieki

i wychowania zapewniały dziecku: zabawę i zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań oraz wsparcie specjalistyczne (psychologiczne, logopedyczne, terapeutyczne i socjoterapeutyczne). Dzieci objęte programem zajęć profilaktycznych i socjoterapeutycznych miały możliwość dowiedzieć się o negatywnych konsekwencjach zażywania środków odurzających i uzależniających. Ponadto dla 155 dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują zagrożenie lub problem uzależnienia alkoholowego, oraz dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej zorganizowano wypoczynek letni z programem zajęć profilaktycznych i socjoterapeutycznych. W ramach projektu realizowano program wychowawczy, program z elementami edukacji zdrowotnej i ekologii oraz program profilaktyczny i socjoterapeutyczny. Ważnym elementem pracy profilaktycznej i socjoterapeutycznej było ograniczenie zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży związanych z używaniem alkoholu oraz opóźnienie inicjacji alkoholowej. Organizacja wypoczynku stanowiła wsparcie całorocznej pracy socjalnej z rodziną.

Powiązanie z Programem Operacyjnym Integracja Społeczna i Aktywność Obywatelska

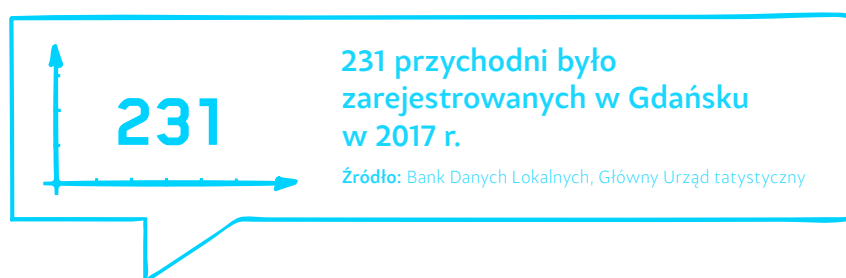
→ Długotrwale bezrobotni oraz osoby doświadczające ubóstwa i wykluczenia społecznego uzyskują wsparcie w ramach **Centrum Integracji Społecznej** (CIS) w Gdańsku, prowadzonego przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta we współpracy z Miastem Gdańsk. Pomoc świadczona w placówce ma przede wszystkim służyć powrotowi jej klientów na rynek pracy, ich usamodzielnieniu oraz integracji społecznej. Adresaci CIS to osoby: długotrwale bezrobotne, czyli takie, które w ciągu ostatnich 2 lat przez co najmniej rok były zarejestrowane w urzędzie pracy; bezdomne, realizujące Indywidualny Program Wychodzenia z Bezdomności; uzależnione od alkoholu, które zakończyły program psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego; uzależnione od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej; z chorobami psychicznymi; z niepełnosprawnością; zwalniane z zakładów karnych, mające trudności w integracji ze środowiskiem – a także uchodźcy realizujący Indywidualny Program Integracji. Uczestnictwo w CIS trwa min. 6 miesięcy pod warunkiem podpisania **Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego** (IPZS), czyli trójstronnej umowy między uczestnikiem, CIS a MOPR. Warunkiem uczestnictwa przez cały okres trwania IPZS jest stosowanie się do przyjętych zasad oraz branie udziału w zajęciach społeczno-diagnostyczno-integracyjnych podczas miesiąca próbnego. Cztery dni w tygodniu prowadzone są warsztaty zawodowe (u pracodawców), a raz w tygodniu – zajęcia integracji społecznej.

Osoby, które mają podpisany IPZS, otrzymują świadczenie integracyjne w wysokości 100% zasiłku dla bezrobotnych, ubezpieczenie zdrowotne i społeczne, ubezpieczenie z tytułu wypadków lub chorób zawodowych, ciepły posiłek, bilety ZTM wsparcie ze strony psychologa, pracownika socjalnego, doradcy zawodowego oraz asystentów. W 2017 r. złożono 137 wniosków o przyjęcie do CIS, a 95 osób podpisało IPZS. Spośród uczestników CIS 32 osoby zostały zatrudnione u pracodawcy bez zatrudnienia wspieranego. W ramach Szczegółowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowano następujące projekty skierowane do klientów MOPR w Gdańsku: **specjalistyczne, interdyscyplinarne poradnictwo dla rodzin z dziećmi**, w których występuje problem alkoholowy (skorzystały 32 osoby), pomoc psychologiczną i terapeutyczną dla 40 osób bezdomnych (dorosłych i dzieci) dotkniętych problemem alkoholowym (uzależnienie, współuzależnienie), które wskutek tego trafiły do placówki dla osób bezdomnych (matki z dziećmi), oraz streetworking – działania profilaktyczne oparte na metodzie pracy ulicznej streetworkerów (432 kontakty z osobami bezdomnymi w miejscach niemieszkalnych w Gdańsku). Ponadto, poza finansowaniem ze Szczegółowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, prowadzono doradztwo terapeuty w zakresie diagnozy pod kątem problemu uzależnienia oraz motywowania do leczenia odwykowego (99 osób). MOPR, w porozumieniu z Fundacją Trzeźwość, wydrukował i upowszechnił broszury dla pracowników („**Jak rozmawiać z kobietą w ciąży o alkoholu**”) oraz klientów („**Jak zadbać o zdrowie swoje i dziecka**”, „**Oczekujesz na narodziny dziecka, planujesz zostać tatą**”). Dodatkowo, w ramach podnoszenia umiejętności i kompetencji kadry pracującej z rodzinami, zorganizowano szkolenie dla asystentów rodziny („**Diagnozowanie problemów alkoholowych u kobiet. Testy przesiewowe. Jak edukować kobiety na temat wpływu alkoholu na rozwój dzieci w okresie płodowym**”).

Cel operacyjny II.4. Podniesienie jakości opieki medycznej.

Prowadzenie polityki zdrowia publicznego przebiegało także w wymiarze podnoszenia jakości opieki medycznej, szczególnie przez stosowanie preferencyjnych stawek najmu oraz uzupełnianie oferty usług medycznych o dodatkowe usługi o charakterze społecznym.

- Na koniec 2017 r. w Gdańsku działało 231 przychodni, co przekłada się na poziom 50 przychodni na 100 tys. mieszkańców – to więcej niż średnia w województwie pomorskim, gdzie wskaźnik ten przyjął wartość 44. Wiele podmiotów świadczących usługi medyczne w Gdańsku korzysta z **preferencyjnych stawek najmu lokali komunalnych lub użytkowania lokali na zasadzie użyczenia**. Specjalna oferta dla podmiotów świadczących usługi medyczne służy wspieraniu publicznej polityki zdrowotnej Miasta Gdańska. Na koniec 2017 r., podobnie jak w 2016 r., wynajmowano w ten sposób 78 lokali o łącznej powierzchni 48,3 tys. m², w tym na zasadzie użyczenia – 1,4 tys. m². Upust w opłacie czynszowej dla tych podmiotów wyniósł szacunkowo (licząc od bazowej stawki czynszowej 28,24 zł) w sumie **blisko 15,6 mln zł rocznie** (taką kwotą Miasto Gdańsk wsparło podmioty świadczące usługi medyczne).

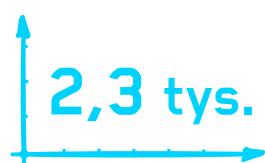
Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Integracja
Społeczna
i Aktywność
Obywatelska

- Osoby uzależnione od narkotyków, pozostające w nałogu, mogą korzystać z prowadzonego od wielu lat **programu redukcji szkód**. Celem działania jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania uzależnienia na życie osoby uzależnionej oraz jej społecznego środowiska. W ramach programu dokonuje się bezpłatnej, stacjonarnej wymiany igieł i strzykawek, przekazuje się nieodpłatnie środki czystości, opatrunki i prezerwatywy. Prowadzone są również działania środowiskowe, poradnictwo, edukacja, informacja, terapia. Osoby pracujące w programie są objęte szczepieniami ochronnymi. W 2017 r. w programie redukcji szkód wzięły udział 122 osoby.
- Osoby kończące terapię uzależnienia niejednokrotnie wymagają wsparcia w zakresie postterapeutycznym. Zrealizowano 2 projekty: „**Na właściwym kursie**” oraz „**Następny krok**”. Jednym z aspektów pomocy było prowadzenie mieszkania readaptacyjnego dla osób dorosłych oraz hostelu i mieszkania readaptacyjnego dla młodzieży. Uzupełnienie stanowiło wsparcie procesu readaptacji przez zajęcia informacyjno-edukacyjne, grupy rozwoju osobistego, warsztaty umiejętności psychospołecznych, grupy zapobiegania nawrotom uzależnienia, podejmowanie interwencji kryzysowych. Ważne było także przywrócenie danej osoby w struktury społeczne przez naukę zawodu oraz zajęcia psychoedukacyjne dla rodzin. W 2 realizowanych programach wzięły udział 132 osoby.
- W ramach rozwoju wieloletnich programów z zakresu leczenia ambulatoryjnego i stacjonarnego zrealizowano 6 projektów: „**W stronę siebie**”, „**Na pomoc**”, „**Narkotyki to nie życie**”, „**Psychoterapia Nowy Port II**”, „**Rodzinna poradnia MONAR**”, „**Pomoc psychologiczna dla pacjentów zagrożonych i uzależnionych od środków psychoaktywnych**”. Prowadzono działania informacyjne, terapię indywidualną, terapię grupową, edukację, psychoedukację, porady, konsultacje, treningi umiejętności interpersonalnych. We wszystkich projektach uczestniczyło 416 osób.
- Programy „**Rodzina to jest siła**” i „**Rodzinna poradnia MONAR**” to projekty z zakresu zapobiegania narkomanii skierowane do osób współuzależnionych. W 2017 r. działania objęły: konsultacje prawne, grupy wsparcia, treningi umiejętności wychowawczych, zajęcia informacyjne, zajęcia edukacyjne, terapię indywidualną, warsztaty. Ich odbiorcami było 125 osób.
- Kontynuowano prowadzenie **Miejskiej Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia**, zapewniającej kompleksową opiekę terapeutyczną (podstawowy program terapii uzależnienia, terapia ponadpodstawowa i pogłębiona) w obszarze leczenia uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia. Z oferty skorzystało 680 osób.
- Prowadzono **10 projektów psychoterapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia** obejmujących porady lekarskie, diagnostyczne, terapeutyczne, poradnictwo edukacyjno-motywacyjne, sesje psychoterapii indywidualnej, terapię grupową. Działania objęły indywidualną psychoterapię osób uzależnionych, programy: ograniczania picia alkoholu, terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem, pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy oraz osób stosujących przemoc, rehabilitacji dla osób uzależnionych, psychoterapii współuzależnienia, a także pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem DDA. Z projektów skorzystało 1640 osób.
- Zapewniono także **wsparcie rodzinom, w których występuje problem przemocy związany z nadużywaniem alkoholu**. Zrealizowano w tym zakresie 5 projektów, udzielając pomocy psychologicznej i prawnej 77 klientom. Prowadzono grupy pomocowe, specjalistyczne poradnictwo psychologiczne i prawne, warsztaty oraz konsultacje.

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Innowacyjność
i Przedsiębior-
czość

- **Pomoc psychologiczną i terapeutyczną zagwarantowano bezdomnym matkom z dziećmi**, które są szczególnie zagrożone występowaniem problemów uzależnienia od substancji psychoaktywnych i przemocy. Z oferty terapii motywującej i wspierającej, spotkań społeczności terapeutycznej, spotkań „Szkoły dla samotnego rodzica”, indywidualnych konsultacji i porad pedagogicznych, sesji psychologicznych, zajęć z rękodzieła i plastycznych, ruchowych dla dzieci oraz zajęć wyrównawczych skorzystało 25 dzieci i 11 matek.
- Osoby wychodzące z uzależnienia wymagają pomocy w zbudowaniu życia wolnego od nałogu. Jednym z aspektów tego procesu jest podjęcie pracy zawodowej, w tym także przez tzw. zatrudnienie socjalne, będące często pierwszym możliwym krokiem do wejścia na rynek pracy dla tych osób. **Centrum Integracji Społecznej oferuje wsparcie w zatrudnieniu**, z którego w 2017 r. skorzystało łącznie 130 osób, z czego 28 stale uczestniczyło w zajęciach. Działania podtrzymujące zmianę u osób uzależnionych po zakończeniu leczenia terapeutycznego, utrwalające efekty leczenia, integrujące społecznie, prowadziły na zlecenie Miasta Gdańska kluby abstynenta. Z ich wsparcia skorzystało 1596 osób.
- Ze względu na obserwowany problem osób starszych nadużywających alkoholu i znajdujących się w sytuacji bezdomności MOPR dokonał analizy możliwości utworzenia dla nich specjalistycznej placówki pomocy społecznej przy wykorzystaniu „**Modelu wspierania osób uzależnionych od alkoholu przebywających w placówkach całodobowego pobytu**”.
- Przeciwdziałanie alkoholizmowi i ograniczanie jego skutków społecznych i zdrowotnych to zadania **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Wśród zadań jest pokrywanie kosztów sądowych oraz wydawanie opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu.
- Uzależnienia osób niepełnosprawnych oraz seniorów są zjawiskami, które dotychczas nie były rozpoznane w wystarczającym stopniu, dlatego w 2017 r. przeprowadzono **badania społeczne** w tym zakresie. W ww. grupach zbadano skalę zjawiska uzależnień oraz znajomość dostępności oferty profilaktycznej, terapeutycznej, specjalistycznej. Celem badania było zdiagnozowanie problemów oraz – w konsekwencji – dostosowanie lokalnego systemu profilaktyki i pomocy terapeutycznej. W zakresie działań badawczych dokonano także uporządkowania systemu rejestrowania informacji o punktach sprzedaży i wielkości sprzedaży alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem monitorowania kanałów dystrybucji w pobliżu punktów społecznie wrażliwych. GKRPA przygotowała dane do stworzenia elektronicznej mapy punktów sprzedaży alkoholu i placówek chronionych.

**2,3 tys. osób otrzymało w 2017 r.
Gdańską Kopertę Życia**

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

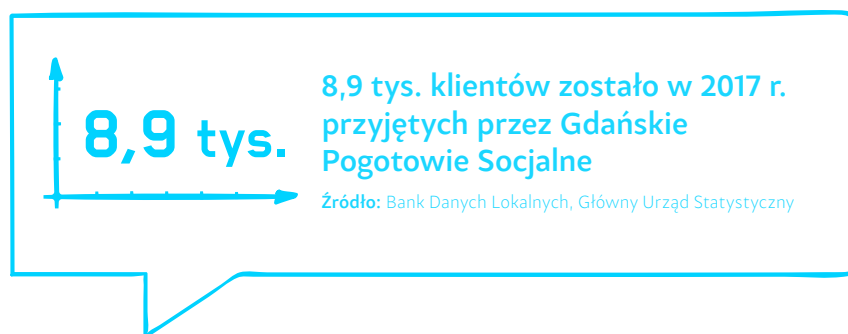

- W 2017 r. w celu zwiększania szans na skuteczną pomoc w nagłych zdarzeniach zdrowotnych oraz kształtowania umiejętności odpowiedniego gromadzenia i przechowywania dokumentacji medycznej realizowano program „**Gdańska Koperta Życia**”. W upowszechnienie wśród mieszkańców Gdańska idei przechowywania w domu, w oznakowanym miejscu, krótkiej informacji o swoim zdrowiu włączyły się jednostki miejskie, Pogotowie Ratunkowe, Gdański Uniwersytet Medyczny oraz firma Synexus.

ryc. 17. Formularze projektu Gdańska Koperta Życia; materiał Promocyjny Gdańskiego Ośrodka Promocji Zdrowia

- **Gdańskie Pogotowie Socjalne** to placówka całodobowej opieki nad osobami nietrzeźwymi wymagającymi opieki. Klientom oferuje szeroki zakres usług, począwszy od udzielenia pierwszej pomocy, przez świadczenia higieniczno-sanitarne, skończywszy na działaniach z zakresu profilaktyki i terapii uzależnień.

- W minionym roku kontynuowano projekt obejmujący wielospecjalistyczne **oddziaływania diagnostyczno-terapeutyczne dla dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi**, przejawiających trudności szkolne i wychowawcze, oraz ich rodzin. Świadczenia objęły usługi interdyscyplinarnej diagnozy psychiatrycznej, neuropsychologicznej, systemu rodzinnego, psychologicznej, pedagogicznej, psychoterapii. Zadanie było realizowane przez Fundację Wspierania Dzieci i Rodzin. Oprócz kompleksowej diagnozy dzieci wraz z rodzicami uczestniczyły w specjalnych turnusach terapeutycznych. Efektem programu są: indywidualny program wsparcia, poparty diagnozą specjalistów, świadczenie usług terapeutycznych dostosowanych do zidentyfikowanych potrzeb pacjentów przez psychiatrów, psychologów, psychoterapeutów, logopedów, terapeutów zajęciowych i innych specjalistów oraz prowadzenie pracy z rodziną – terapii rodzinnej, psychoedukacji, grup wsparcia. W programie uczestniczyły dzieci w wieku 3–12 lat wraz z rodzicami; szczególną uwagę program zwracał na dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. W 2017 r. objęto nim 59 osób.

- Osoby w kryzysach psychicznych i ich bliscy mogą liczyć na kompleksową opiekę medyczno-psychiatryczną, a także na wsparcie psychologiczne, w których zakres wchodzi: świadczenia medyczne psychiatryczne, porady psychologiczne, terapie – indywidualna i grupowa, ze szczególnym uwzględnieniem działań w środowisku pacjenta. W 2017 r. tego rodzaju pomoc świadczone 2041 osobom. Prowadzono 14 różnych programów – zarówno przez podmioty lecznicze, jak i przez organizacje pozarządowe. Kontynuowano m.in. projekt „**Gdańsk Cię wspiera 2.0**”, prowadzony przez Optimmed – skierowany do osób z zaburzeniami psychotycznymi, afektywnymi, mających myśli samobójcze, będących w kryzysie psychicznym. Podobną ofertę dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich otoczenia realizowały: Gdańskie Centrum Zdrowia, Poradnia Zdrowia Psychicznego Wrzeszcz oraz Przemysłowy Zespół Opieki Zdrowotnej. Z kolei Pomorskie Centrum Toksykologii prowadziło interwencyjny program wsparcia psychologicznego i terapeutycznego dla osób dotkniętych kryzysem psychicznym hospitalizowanych z powodu podjętej próby samobójczej. Stowarzyszenie na rzecz Osób z kryzysami psychicznymi „**Przyjazna Dłoń**” realizowało dwa programy wsparcia środowiskowego dla rodzin i otoczenia osób chorujących psychicznie, szczególnie dla osób opuszczających szpital psychiatryczny. Hospicjum Pomorze Dzieciom realizowało bardzo ciekawy program „**Wsparcie po stracie**” kierowany do każdego, kto zmagał się ze stratą bliskiej osoby. W ofercie znalazły się bezpłatne konsultacje psychologiczne oraz udział w spotkaniach grupy wsparcia. Z kolei Stowarzyszenie Praktyków Profilaktyki Społecznej oraz Fundacja Wspierania Rodzin „Przystań” prowadziły programy pomocy psychologicznej i wsparcia psychiatrycznego przy udziale prywatnych gabinetów specjalistów, co dawało możliwość zapewnienia pomocy blisko miejsca zamieszkania. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę wspierała młodzież i jej rodziny interwencją i edukacją w zakresie zdrowia psychoseksualnego. Stowarzyszenie MONAR prowadziło zadanie „**Wolny Umysł**”, ukierunkowane na zapobieganie uzależnieniom behawioralnym, a także udzielało kompleksowego wsparcia osób już doświadczającym uzależnienia.

- Na zlecenie Miasta Gdańska, w ramach „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016–2023”, Fundacja Oparcia Społecznego Aleksandry FOSA prowadziła **Punkt Edukacyjno-Terapeutyczny** oraz program zdrowotny „**PIK FOSY**”, skierowane do osób poszukujących pomocy psychologicznej. Prowadzono specjalny portal internetowy **wsparciewgdansku.pl**, na którym można znaleźć kompleksową informację o wsparciu w zakresie zdrowia psychicznego w Gdańsku, oraz infolinię. Ponadto odbywały się konsultacje z zakresu zaburzeń i chorób psychicznych, w tym nerwic,

zaburzeń zachowania, ADHD, kryzysów rodzinnych, trudnych sytuacji wychowawczych, a także warsztaty i treningi umiejętności społecznych. Działalność prowadzono przy ul. Chopina 42; skorzystały z niej 333 osoby.

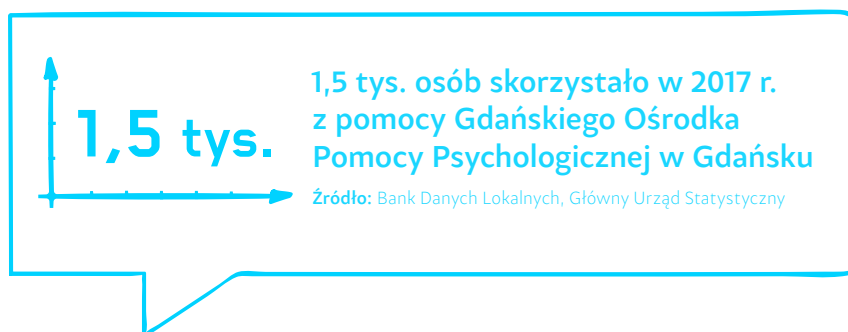
Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży świadczy **pomoc psychologiczną dla mieszkańców Gdańska**. Mogą z niej korzystać: dzieci, młodzież ucząca się do 24. roku życia oraz rodzice. Oferta jest skierowana do osób z rodzin z problemem alkoholowym lub zagrożonych uzależnieniem.

W 2017 r. z pomocy skorzystało 1465 osób. W GOPP przeprowadzono:

- 2464 konsultacji psychologicznych;
- 3415 sesji psychoterapii indywidualnej;
- 144 porady psychologiczne;
- 284 porad pracownika socjalnego;
- 141 konsultacji rodzinnych;
- 270 sesje terapii rodzinnej;
- 23 diagnozy psychologiczno-psychiatryczne dzieci w kierunku wykorzystania seksualnego, 438 konsultacji psychologicznych dla opiekunów tych dzieci oraz 95 konsultacji prawnych. Przeprowadzono 126 sesji intensywnej terapii potraumatycznej dla 4 dzieci.

W 2017 r. utworzono specjalistyczną **ofertę pomocy dla dzieci z FASD** i ich opiekunów. Skorzystało z niej 40 dzieci i 66 opiekunów. Przeprowadzono:

- 30 diagnoz psychologiczno-neurologiczno-fizjoterapeutycznych w kierunku FASD;
- 131 konsultacji psychologicznych dla opiekunów;
- 49 sesji grupowych dla opiekunów;
- 15 konsultacji pedagogicznych dla dzieci z FASD;
- 37 konsultacji fizjoterapeutycznych dla dzieci z FASD;
- 25 terapii psychologicznych dzieci z FASD.

- W 2017 r. **zakupiono 2 sprzęty dla Szpitala Copernicus**. Oddział Kliniczny Pediatrii otrzymał urządzenie Quintron Mycrolyzer przeznaczone do wykonywania pomiarów poziomu wodoru, metanu i dwutlenku węgla w wydychanym powietrzu, a Oddział Otolaryngologiczny – uniwersalny respirator do wszystkich zabiegów laryngologicznych, dróg oddechowych, klatki piersiowej i serca oraz do zastosowań w intensywnej terapii u pacjentów z ciężkimi urazami płuc, ARDS lub przetokami oskrzelowymi.
- W Gdańsku przeprowadzono 2 duże kampanie na rzecz zdrowia psychicznego: **Gdańskie Dni Pomocy Psychologicznej** (6–26 maja 2017 r.), mające na celu popularyzację (w formie wykładów, warsztatów, seminariów, debat) wiedzy o zdrowiu psychicznym i zapobieganie stygmatyzacji i wykluczeniu osób korzystających z pomocy psychologicznej, oraz **Dni Otwarte Gdańskich Ośrodków i Gabinetów Pomocy Psychologicznej**, umożliwiające mieszkańcom skorzystanie z ponad 200 bezpłatnych konsultacji z psychologami i terapeutami. Partnerami koordynującymi Dni Pomocy Psychologicznej były: Miasto Gdańsk, Fundacja Wspierania Rodzin Przyszań, Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży, Instytut Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego oraz Polskie Towarzystwo Psychoterapii Psychodynamicznej. Patronat medialny objęło Radio Gdańsk.
- Zrealizowano **Dni Solidarności z Osobami Chorującymi Psychicznie** – wspólne trójmiejskie przedsięwzięcie, którego celem jest zwiększenie świadomości społecznej w zakresie chorób psychicznych, w szczególności schizofrenii, oraz przybliżenie problematyki związanej z sytuacją osób i rodzin doświadczających kryzysów psychicznych. Wydarzenie to było realizowane we współpracy z Pomorską Koalicją na rzecz Zdrowia Psychicznego; włączyły się w nie wydziały i jednostki organizacyjne Miasta oraz organizacje pozarządowe. W ramach kampanii odbywały się liczne wydarzenia informacyjno-edukacyjne ukierunkowane na pogłębianie szacunku i zrozumienia wobec osób chorujących psychicznie, pod hasłem **„Odmień swoją głowę”**. Koordynatorem tych wydarzeń było Stowarzyszenie „Na Drodze Ekspresji”.
- W 2017 r. rozpoczęto realizację **„Gdańskiego modelu deinstytucjonalizacji usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi”** współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Głównym realizatorem zadania (liderem) jest MOPR, a partnerzy to podmiot medyczny – Centrum Zdrowia Psychicznego Optimmed – oraz 3 organizacje pozarządowe: Fundacja Oparcia Społecznego Aleksandry FOSA, Fundacja Wspierania Rodzin „Przyszań” i Stowarzyszenie na rzecz Osób z Kryzysami Psychicznymi „Przyjazna Dłoń”. Założeniem projektu jest poprawa jakości działań w obszarze zdrowia psychicznego poprzez przetestowanie narzędzi wypracowanych w modelu. Model prezentuje innowacyjne rozwiązania międzyresortowych środowiskowych form leczenia i rehabilitacji osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin w celu minimalizacji zjawiska częstej hospitalizacji oraz stosowania instytucjonalnych form zabezpieczenia egzystencji tych osób. Dodatkowym działaniem realizowanym w ramach projektu jest szkolenie specjalistów wspierających osoby z zaburzeniami psychicznymi i ich rodziny. W 2017 r. z pomocy skorzystało 57 uczestników bezpośrednich oraz 29 uczestników pośrednich.
- Intensywnie rozwijano i wdrażano programy prewencji i profilaktyki zaburzeń psychicznych. Jednym z przykładów jest program **#oznaczeni** realizowany przez Fundację Wspierania Rodzin „Przyszań”. Nazwa projektu symbolizuje młode osoby, które „oznaczają” swoje ciała pod wpływem bolesnych przeżyć psychicznych i doświadczanego cierpienia. Program jest kierowany do młodzieży oraz rodziców. W 2017 r. przeprowa-

Powiązanie
z Programem
Operacyjnym
Integracja
Społeczna
i Aktywność
Obywatelska

dzono cykl warsztatów dla osób w wieku 13–14 lat, uczęszczających do VII klas szkół podstawowych i II klas szkół gimnazjalnych, oraz cykl warsztatów dla młodzieży z I klas szkół ponadgimnazjalnych. Łącznie działaniami zostało objętych ponad 700 uczniów uczęszczających do 9 szkół. Tematyka warsztatów dotyczyła m.in. sposobów radzenia sobie z trudnościami domowymi i szkolnymi, zaburzeń jedzenia oraz współczesnych zagrożeń z obszaru rozwoju psychoseksualnego (pornografia, erotyka w internecie), zapobiegania przemocy, zachowań autodestrukcyjnych z uwzględnieniem samobójstw (cięcia, skaryfikacje). Uczniowie otrzymali materiały edukacyjne, w tym unikalną broszurę – „**Niezbędnik pomocy dla młodzieży**”. Przeprowadzono także cykl seminariów dla nauczycieli i pedagogów, który w związku z tematyką oraz prelegentami cieszył się wielkim zainteresowaniem.

- Stowarzyszenie Praktyków Profilaktyki Społecznej realizowało program „**Ku dorosłości**”, przeznaczony dla młodzieży w wieku 14–20 lat. Oferowano w nim zajęcia grupowe (edukacyjne) oraz konsultacje ze specjalistami. Fundacja Oparcia Społecznego Aleksandry FOSA z siedzibą w Gdańsku prowadziła punkt edukacyjny terapeutyczny (poszerzenie oferty wsparcia środowiskowego w zakresie wzmocnienia/poprawy relacji rodzinnych jako przeciwdziałanie zachowań suicydalnych dzieci i młodzieży w wieku 13–19 lat). Ponadto zrealizowano wiele innych projektów obejmujących warsztaty, seminaria i konferencje. Łącznie z usług prewencyjnych oraz profilaktycznych skorzystało 2535 osób.

KOMENTARZ KOORDYNATORA PROGRAMU OPERACYJNEGO

Rok 2017 to kolejny okres realizacji Programu Operacyjnego Zdrowie Publiczne i Sport. Wiązał się z wieloma przedsięwzięciami prowadzonymi, inicjowanymi lub finansowanymi przez Urząd Miejski, jednostki miejskie oraz liczne organizacje i instytucje działające na rzecz budowania potencjału zdrowotnego mieszkańców Gdańska.

Wartą podkreślenia wartością realizacji przedsięwzięć dotyczących obszaru zdrowia i sportu, z uwzględnieniem celów operacyjnych Programu, jest stale budowana i udoskonalana sieć współpracy międzyludzkiej i międzyinstytucjonalnej. Przekłada się to na prowadzenie projektów coraz bardziej kompleksowych i systemowych, w których wykorzystuje się synergiczny efekt współdziałania różnych aktywności.

Nadal jednak – ze względu na to, że duża część założonych wskaźników rezultatu dla Programu znacznie wykracza poza horyzont krótkoterminowy – trudno uchwycić mierzalne rezultaty podjętych działań odnoszące się bezpośrednio do potencjału zdrowotnego mieszkańców. Dopiero w wieloletniej perspektywie należy spodziewać się przyrostu średniej długości życia i lat przeżytych w zdrowiu, co stanowi nadrzędny cel Programu Operacyjnego Zdrowie Publiczne i Sport.

"stale budowana i udoskonalana jest sieć współpracy międzyludzkiej i międzyinstytucjonalnej"

Łatwiejsze do monitorowania oraz kontekstowej oceny wydają się wskaźniki opisujące jakość życia mieszkańców Gdańska – szczególnie te, które odnoszą się do zachowań służących zdrowiu. Jako pozytywne, z punktu widzenia zdrowia publicznego, należy uznać wyniki badań mówiące o wysokim odsetku

gdańszczan oceniających pozytywnie swój dobrostan psychiczny.

Niezmiennie do kluczowych wyzwań dotyczących obszaru zdrowia i sportu należy zaliczyć:

- wdrażanie skutecznych mechanizmów wykorzystania przez mieszkańców Miasta Gdańska stale rozwijającej się infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i przestrzeni publicznej – jako narzędzia budowania potencjału zdrowia i wysokiej jakości życia;
- wdrażanie działań służących aktywizacji osób w wieku poprodukcyjnym oraz wysokiej jakości opieki nad osobami starszymi – jako odpowiedź na potrzeby wynikające z przemian demograficznych i społecznych;
- wdrażanie efektywnych mechanizmów współpracy międzysektorowej i wieloinstytucjonalnej – jako wyniku strategii zadaniowego rozwiązywania złożonych problemów zdrowia publicznego i rozwoju społecznego.

Marek Jankowski

dyrektor Gdańskiego Ośrodka Promocji Zdrowia

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW OPERACYJNYCH

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cel II.1. Zwiększenie wiedzy dotyczącej wpływu stylu życia i warunków środowiskowych na zdrowie.	II.1.a. Odsetek mieszkańców niepalących papierosów i e-papierosów <i>Odsetek respondentów, którzy udzielili odpowiedzi negatywnej na pytania: „Czy pali Pan(i) papierosy?” oraz „Czy pali Pan(i) e-papierosy?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	●	●	●	●	68,77	●
	II.1.b. Odsetek mieszkańców podejmujących odpowiednią dla zachowania zdrowia aktywność fizyczną <i>Odsetek respondentów, których odpowiedzi w bloku pytań dotyczących aktywności fizycznej spełniały kryteria określone w normie Światowej Organizacji Zdrowia dotyczącej aktywności fizycznej zalecanej dla zachowania zdrowia. Norma określa minimalny czas wysiłku fizycznego – co najmniej 150 min umiarkowanego lub 75 min intensywnego wysiłku tlenowego w tygodniu lub równoważność tego czasu</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	●	●	●	●	76,5	●
	II.1.c. II.1.c. Odsetek mieszkańców oceniających pozytywnie swój dobrostan psychiczny <i>Odsetek respondentów, którzy udzielili odpowiedzi „zdecydowanie tak” oraz „raczej tak” na pytanie: „Czy uważa Pan(i) siebie za osobę szczęśliwą?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	●	●	●	●	83,04	●
	II.1.d. Odsetek mieszkańców z prawidłową masą ciała <i>Odsetek respondentów (powyżej 18 r.ż.), którzy zadeklarowali wzrost i wagę klasyfikujące ich wskaźnik masy ciała (BMI – Body Mass Index) w przedziale 18,5–24,99*</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	●	●	●	●	51,4	●

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cel II.2. Zwiększenie udziału mieszkańców miasta w kulturze fizycznej.	II.2.a. Dostępność obiektów sportowych w ocenie mieszkańców. <i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) dostępność infrastruktury sportowej?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	●	●	●	●	3,12	●
	II.2.b. Jakość infrastruktury sportowej w ocenie mieszkańców <i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) jakość infrastruktury sportowej?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	●	●	●	●	3,44	●
	II.2.c. Odsetek mieszkańców podejmujących aktywność fizyczną ukierunkowaną na wynik i osiągnięcia sportowe <i>Odsetek respondentów, którzy udzielili odpowiedzi pozytywnej na pytanie: „Czy podejmuje Pan(i) aktywność fizyczną ukierunkowaną na wynik i osiągnięcia sportowe (wyczynowo lub amatorsko)?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	●	●	●	●	14,63	●
	II.2.d. Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców <i>Źródło: Główny Urząd Statystyczny</i>	13,97	●	15,15	●	18,73	●
	II.2.e. Liczba trenerów i instruktorów sportowych w klubach sportowych w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców <i>Źródło: Główny Urząd Statystyczny</i>	0,88	●	0,78	●	1,01	●
	II.2.f. Atrakcyjność oferty imprez i wydarzeń sportowych w mieście w ocenie mieszkańców <i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) atrakcyjność oferty imprez i wydarzeń sportowych w mieście?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	4,59	●	3,46	●	3,68	●

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017
----------------	-----------------	------	------	------	------	------	------

Cel II.3.
Podniesienie efektywności programów profilaktyki chorób i uzależnień.

II.3.a. Liczba mieszkańców w grupie wiekowej 40–60 lat leczących się z powodu cukrzycy typu II w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców*.

23,2   22,9   22,4   22,5   22,4   21,7

*Dane zostały zmienione względem wcześniej publikowanych. Uwzględniają tylko osoby korzystające z Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej.

Źródło: opracowanie WPG na podstawie danych Narodowego Funduszu Zdrowia – Pomorski Oddział Wojewódzki w Gdańsku

II.3.b. Liczba mieszkańców w grupie wiekowej 40–60 lat leczących się z powodu chorób układu krążenia w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców*

173,2   164,9,   138,4   135,9   134,8   123,9

*Dane zostały zmienione względem wcześniej publikowanych. Uwzględniają tylko osoby korzystające z Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej.

Źródło: opracowanie WPG na podstawie danych Narodowego Funduszu Zdrowia – Pomorski Oddział Wojewódzki w Gdańsku

II.3.c. Liczba mieszkańców w grupie wiekowej 40–60 lat leczących się z powodu chorób nowotworowych w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców*

28,2   26,6   25,6   24,6   25,7   25,0

*Dane zostały zmienione względem wcześniej publikowanych. Uwzględniają tylko osoby korzystające z Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej.

Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.

II.3.d. Odstetek mieszkańców palących papierosy i e-papierosy

Odstetek respondentów, którzy udzielili odpowiedzi pozytywnej na pytania: „Czy pali Pan(i) papierosy?” oraz „Czy pali Pan(i) e-papierosy?”

●   ●   ●   ●   31,23   ●

Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cel II.3. Podniesienie efektywności programów profilaktyki chorób i uzależnień.	II.3.e. Odsetek mieszkańców oceniających negatywnie swój dobrostan psychiczny <i>Odsetek respondentów, którzy udzielili odpowiedzi „zdecydowanie nie” oraz „raczej nie” na pytanie: „Czy uważa Pan(i) siebie za osobę szczęśliwą?”</i> Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.	●	●	●	●	7,40	●
	II.3.f. Odsetek mieszkańców o nadmiernej masie ciała <i>Odsetek respondentów (powyżej 18 r.ż.), którzy zadeklarowali wzrost i wagę klasyfikujące ich wskaźnik masy ciała (BMI – Body Mass Index) powyżej 24,99”</i> Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.	●	●	●	●	45,43	●
	II.3.g. Odsetek mieszkańców wykazujących niską aktywność fizyczną <i>Odsetek respondentów, których odpowiedzi w bloku pytań dotyczących aktywności fizycznej nie spełniły kryteriów określonych w normie Światowej Organizacji Zdrowia dotyczącej aktywności fizycznej zalecanej dla zachowania zdrowia. Norma określa minimalny czas wysiłku fizycznego – co najmniej 150 min umiarkowanego lub 75 min intensywnego wysiłku tlenowego w tygodniu lub równoważność tego czasu</i> Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.	●	●	●	●	23,5	●
	II.3.h. Odsetek mieszkańców pijących ryzykownie <i>Odsetek respondentów, których odpowiedzi dotyczące spożycia alkoholu spełniły kryteria określone w normie Światowej Organizacji Zdrowia dotyczącej „picia ryzykownego”. Norma określa maksymalne dzienne dawki alkoholu – 40 g alkoholu dziennie dla mężczyzn (nie więcej niż 200 g w tygodniu) i ok. 20 g alkoholu dziennie dla kobiet (nie więcej niż 100 g w tygodniu), przy 2 dniach abstynencji w tygodniu</i> Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.	●	●	●	●	15,9	●
	II.3.i. Odsetek mieszkańców korzystających z substancji psychoaktywnych innych niż kofeina, nikotyna, alkohol <i>Odsetek respondentów, którzy udzielili twierdzącej odpowiedzi na przynajmniej jedno z następujących pytań: „Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zażywał(a) Pan(i) jakiś lek, wydawany bez recepty w celu odurzenia, poprawy samopoczucia lub zwiększenia aktywności?” oraz „Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy używał(a) Pan(i) marihuany?”</i> Źródło: Diagnoza problemu narkotyków i narkomanii, 2015 r.	●	●	●	●	9,7	●

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Cel II.4. Podniesienie jakości opieki medycznej	II.4.a. Dostępność lekarzy pierwszego kontaktu w ocenie mieszkańców <i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) dostępność lekarzy pierwszego kontaktu?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	3,43	●	3,49	●	3,67	●
	II.4.b. Dostępność lekarzy specjalistów w ocenie mieszkańców <i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) dostępność lekarzy specjalistów?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	2,44	●	2,52	●	2,63	●
	II.4.c. Możliwość wykonania badań laboratoryjnych i diagnostycznych w ocenie mieszkańców <i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) możliwość wykonania badań laboratoryjnych i diagnostycznych?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	3,12	●	3,19	●	3,32	●
	II.4.d. Dostępność pomocy medycznej w nocy, w weekendy i święta w ocenie mieszkańców <i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) dostępność pomocy medycznej w nocy, w weekendy i święta?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	2,93	●	2,82	●	2,993	●
	II.4.e. Dostępność usług stomatologicznych w ocenie mieszkańców <i>Średnia ocen respondentów w skali 1–6 (gdzie 1 – ocena niedostateczna, a 6 – celująca) na pytanie: „Jak ocenia Pan(i) dostępność usług stomatologicznych?”</i> <i>Źródło: badanie „Jakość życia w Gdańsku”, 2016 r.</i>	3,00	●	3,00	●	3,07	●

● brak danych lub zjawisko nie występowało

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

NOTATKI

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

Zespół ds. Koordynacji i Ewaluacji

Programów Operacyjnych:

Katarzyna Drozd-Wiśniewska

Marcin Hrynkiewicz

Żaneta Kucharska

Michał Miguła

Robert Wójcik

Jacek Zabłotny

Bożena Żmijewska

Wydawca:

Urząd Miejski w Gdańsku

ul. Nowe Ogrody 8/12

80-803 Gdańsk

www.gdansk.pl/strategia

Gdańsk 2018

Dokument „Gdańsk Programy Operacyjne 2023” przyjęty został
Uchwałą nr XVII / 514 / 15 Rady Miasta Gdańska
z dnia 17 grudnia 2015 roku